

***КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
И ОДИТОРСКИ ДОКЛАД***

НА ГРУПА СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД

КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА

СЪДЪРЖАНИЕ:

КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА. ..	СТР. 3
БЕЛЕЖКИ КЪМ ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ	СТР. 8
ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2022 ГОДИНА	СТР.46
ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНОТО УПРАВЛЕНИЕ ЗА 2022 ГОДИНА	СТР.61
ДЕКЛАРАЦИЯ НА ОТГОВОРНИТЕ ЛИЦА ЗА 2022 ГОДИНА	СТР.68
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕН НА СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД.....	СТР.69
ОДИТОРСКИ ДОКЛАД ЗА 2022 ГОДИНА	СТР.130

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31 декември 2022 година

	Приложения	2022 BGN'000	2021 BGN'000
АКТИВ			
Нетекущи активи			
Имоти, машини и оборудване	6	18 161	5 858
Нематериални активи	7	740	740
Инвестиционни имоти	8	-	12 298
Репутация	9	779	779
Инвестиции в асоциирани и в съвместни дружества	10	3	3
Активи по отсрочени данъци	11	35	-
		19 718	19 678
Текущи активи			
Материални запаси	12	1 299	1 314
Вземания от свързани предприятия	29	77	7
Търговски вземания	13	14 050	15 452
Финансови активи държани за търгуване	15	540	563
Други вземания и предплатени разходи	14	93	87
Парични средства и парични еквиваленти	16	8	957
		16 067	18 380
ОБЩО АКТИВИ		35 785	38 058

Изпълнителен директор:

/Недко Спиридонов/

Съставител:

/Валентина Гочева/

Дата: 20 април 2023

Заверен с доклад,
Регистриран одитор Надя Енчева Костова, диплом No 0207

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ
(продължение)

към 31 декември 2022 година

	Приложения	2022 BGN'000	2021 BGN'000
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
СОБСТВЕН КАПИТАЛ			
Акционерен капитал	17.1	781	781
Законови резерви	17.2	78	78
Резерви	17.2	41	41
Натрупани печалби		1 978	2 006
Текуща печалба		109	-
		2 987	2 906
ПАСИВИ			
Нетекущи задължения			
Пасиви по отсрочени данъци		1	-
Дългосрочни банкови заеми	18	5 611	7 930
Задължения по финансов лизинг	20	119	31
Дългосрочни облигационни заеми	18	21 499	21 417
		27 230	29 378
Текущи задължения			
Търговски задължения		1 594	1 926
Задължения към свързани предприятия		-	145
Краткосрочни заеми	18	1 456	1 194
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	18	2 320	2 320
Текущи задължения по финансови лизинг		33	11
Задължения за данъци		118	134
Задължения към персонала и за социално осигуряване	20	47	44
		5 568	5 774
ОБЩО ПАСИВИ		32 798	35 152
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		35 785	38 058

Изпълнителен директор:*/Недко Спиридонов/***Съставител:***/Валентина Гочева/***Дата: 20 април 2023**

Заверен с доклад,
 Регистриран одитор Надя Енчева Костова, диплом No 0207

**КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПЕЧАЛБАТА ИЛИ ЗАГУБАТА
И ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД
за 12 месеца към 31 декември 2022 година**

	Приложения	2022 BGN'000	2021 BGN'000
Приходи	21	3 767	3 943
Друг оперативен доход	21	1 955	1 438
Изменение на наличностите от продукцията и незавършено производство		231	221
Разходи за материали	22	(3 073)	(2 426)
Разходи за външни услуги	23	(387)	(517)
Разходи за персонала	24.1	(545)	(559)
Разходи за амортизация		(149)	(131)
Обезценка на текущи активи		(280)	-
Балансова стойност на продадени активи		(112)	(891)
Други оперативни разходи	25	(117)	(10)
Печалба от оперативна дейност		1 290	1 068
Финансови приходи	26	199	528
Финансови разходи	26	(1 399)	(1 390)
Печалба преди данъци върху печалбата		90	206
Разход за данъци върху печалбата	27	19	(48)
Нетна печалба за годината		109	158
Доход на акция	28	0,14	0,20

Изпълнителен директор:

/Недко Спиридонов/

Съставител:

/Валентина Гочева/

Дата: 20 април 2023

Заверен с доклад,
Регистриран одитор Надя Енчева Костова, диплом No 0207

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за 12 месеца към 31 декември 2022 година

Приложения	2022	2021
	BGN'000	BGN'000
Парични потоци от оперативна дейност		
Постъпления от клиенти	4 459	3 868
Плащания на доставчици	(4 281)	(3 377)
Плащания на персонала и за социалното осигуряване	(536)	(562)
Платени данъци (без данъци върху печалбата)	(234)	(204)
Платени данъци върху печалбата	-	(5)
Платени лихви и банкови такси по заеми за оборотни средства	-	(23)
Други постъпления/(плащания), нетно	-	12
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(592)	(291)
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Покупки на имоти, машини и оборудване	(13)	-
Покупки на инвестиции	(1 613)	(551)
Постъпления от връщане на аванси за инвестиции	3 555	-
Постъпления от продажба на инвестиции	1 840	1 426
Покупки на инвестиции в асоциирани и съвместни дружества	-	(3)
Предоставени заеми на свързани лица	(68)	(4)
Предоставени заеми на трети лица	(306)	-
Възстановени заеми предоставени на трети лица	-	2 657
Получени лихви по предоставени заеми	7	65
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	3 402	3 590
Парични потоци от финансова дейност		
Постъпления от краткосрочни заеми от банки	284	867
Изплащане на краткосрочни заеми от банки	(83)	(649)
Изплащане на дългосрочни банкови заеми	(2 265)	(2 100)
Получени заеми от свързани предприятия	-	154
Изплащане на заеми към свързани предприятия	(152)	-
Получени заеми от трети лица	245	-
Изплащане на заеми към трети лица	(335)	-
Платени лихви и такси по заеми с инвестиционно предназначение	(1 234)	(1 245)
Плащания по финансов лизинг	(219)	(37)
Нетни парични потоци от/(използвани във) финансова дейност	(3 759)	(3 010)
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	(949)	289
Парични средства и парични еквиваленти на 1 януари	957	668
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	8	957

Дата 20 април 2023

Съставител:

Изпълнителен директор:

/Валентина Гочева/

/Недко Спиридонов/

Заверен с доклад,

Регистриран одитор Надя Енчева Костова, диплом No 0207

КОНСОЛИДИРАН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

Към 31 декември 2022 година

	Основен акционерен капитал	Неразпределена печалба	Непокрита загуба	Резерв от преизчисления	Законови резерви	Общо собствен капитал на предприятието майка
	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Салдо на 1 януари 2022	781	2 006		41	78	2 906
Други изменения в собствения капитал	-	(28)	-	-	-	(28)
Резултат за текущия период	-	109	-	-	-	109
Салдо на 31 декември 2022	781	2 087	-	41	78	2 987
Салдо на 1 януари 2021	781	1 910	(62)	41	78	2 748
Промени в счетоводната политика	-	-	-	-	-	-
Салдо на 1 януари 2021 (коригирано)	781	1 910	(62)	41	78	2 748
Промени в собствения капитал през 2021						
Резултат за текущия период	-	158		-	-	158
Покриване на загуби	-	(62)	62	-	-	-
Салдо на 31 декември 2021 (оригинално отчетено)	781	2 006	-	41	78	2 906

Изпълнителен директор:

/Недко Спиридонов/

Съставител:

/Валентина Гочева/

Дата **20 април 2023** г.

Заверен с доклад, Регистриран одитор
Надя Енчева Костова, диплом No 0207

***ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ
КЪМ КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСОВИ ОТЧЕТИ
КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА***

1. Правно състояние

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД (Дружеството-майка), ЕИК 104075827 е акционерно дружество, регистрирано и установено в Република България. Адресът на регистрация на Дружеството-майка е гр. Варна, ул. „Цар Асен I-ви” 5, ет. 3. Дружеството-майка е учредено на 25 септември 1996 г. като Приватизационен фонд ”СЕВЕР” АД, който преуреди дейността си в Холдинг по Търговския закон и промени търговската си фирма в СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД с решение на Общото събрание на акционерите, проведено на 12 декември 1997 г. Промяната е вписана в търговския регистър на ВТОС с решение от 05 януари 1998 г.

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД не е променял наименованието си или други средства за идентификация от края на предходния отчетен период.

Предметът на дейност на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД е: придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества; придобиване, управление и продажба на облигации; финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва.

Капиталът на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД се състои от 780 660 броя обикновени, безналични, поименни акции, с право на глас и с номинал 1 (един) лев. Акциите дават право на глас в Общото събрание на акционерите, ликвидационна квота и дивидент. Акциите на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД са регистрирани за търговия на Българска Фондова Борса АД – неофициален пазар.

Дълговите инструменти на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД са регистрирани на Българска фондова борса АД и се търгуват на основния пазар (BSE), сегмент облигации.

LEI-кодът на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД е 48510052W3ISBXKFX384.

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД е холдингово дружество по смисъла на Търговския закон, поради което не осъществява пряко производствена и търговска дейност, свързана с предоставянето на стоки и услуги. През текущата 2022 година дружеството запази основните си тенденции по управление на дружествата от инвестиционния си портфейл и предоставяне на кредити на същите.

Системата на управление на Дружеството-майка е едностепенна, състояща се от Съвет на директорите в следния състав:

- Недко Тодоров Спиридонов - председател на Съвета на директорите;
- Михаела Росенова Михайлова – член на Съвета на директорите;
- Теодора Владимирова Чунгарова – член на Съвета на директорите.

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД се представлява и управлява от Изпълнителния директор – Недко Спиридонов.

Към 31 декември.2022 г. в Групата има едно лице наето по трудов договор.

Към 31 декември 2022 г. собствеността върху Групата е разпределена между множество акционери, с най-голям дял от които е на Зора 2005 ЕООД, притежаващо 52.35 % от капитала на Дружеството-майка. Дяловете на Зора 2005 ЕООД не се търгуват на фондова борса.

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД е публичното дружество, чиито акции се търгуват на регулиран пазар – Българска фондова борса АД и което се подчинява на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на ЕС или еквивалентни международни стандарти, осигуряващи адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността и като такова за него/съответно за неговите дъщерни дружества, които то контролира пряко и/или непряко, е предвидено изключение за деклариране на действителен собственик, съгласно параграф 2, ал. 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Информация относно наименованието, страната на учредяване, дяловото участие и правото на

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

глас за всяко дъщерно дружество, включено в консолидацията, е предоставена в пояснение 5.1.

Всички дружества от Групата на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД не са променяли наименованието си от края на предходния отчетен период.

2. База за изготвяне на финансовите отчети и счетоводни принципи**2.1. Общи положения**

Консолидираният финансов отчет на Групата е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Консолидираният финансов отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството-майка. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2021 г.), освен ако не е посочено друго.

Предприятието майка изготвя и индивидуален финансов отчет, в който инвестициите в дъщерни предприятия се представят по цена на придобиване в съответствие с МСС 27 "Индивидуални финансови отчети". Индивидуалният финансов отчет на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД оторизиран за издаване от Съвета на директорите на 17 март 2023 г.

Ръководството носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията.

Влияние на инфлационните процеси върху дейността на Групата

След ковид кризата в България, ЕС и в останалите икономики бе отчетен значителен ръст на инфлацията. През 2021 г. индексът на потребителските цени у нас се повиши до 7.8%. През изминалата 2022 г. стойността му се повиши до 15.3%. Стимулиращите мерки на правителството бяха заменени с повишения на лихвите и други рестриктивни мерки. Инфлационните процеси въздействат както на външната, така и на вътрешната макроикономическа среда.

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД като холдингово дружество се сблъсква с тези процеси при управление на дъщерните си дружества.

Влияние на войната в Украйна върху дейността на Групата

На 21 февруари 2022 г. с указ на президента на Руската Федерация (РФ), бяха признати като самостоятелни държави Донецката народна република и Луганската народна република. На 24 февруари 2022 г. Министерство на отбраната на РФ обяви „специална военна операция“ на територията на Република Украйна. Военните действия получиха широко международно осъждане и множество държави наложиха санкции върху активи и операции, притежавани от Руската държава и определени лица. Инвазията предизвика бежанска криза от украински граждани. Икономическите санкции включват ограничаване на достъпа на някои руски банки и дружества до първичните и вторичните капиталови пазари в ЕС, забрана за износ на стоки с двойна употреба, ограничаване на достъпа на Русия до определени чувствителни технологии и услуги, изключване на определени банки от международната система SWIFT и др.

Ръководството счита, че военният конфликт и свързаните с него санкции нямат пряк ефект върху дейността на Групата, доколкото тя няма инвестиции извън територията на страната или взаимоотношения с лица, попаднали под санкциите. Ръководството на предприятието майка не отчита съществено влияние на войната върху пазара на недвижими имоти в страната. Независимо от това военният конфликт оказва значително непряко въздействие върху световната икономика по различни начини, свързани главно с цените на енергийните ресурси. Негативните последици за българската икономика бяха свързани главно със загуба на

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

доставчици на енергоносители, загуба на пазари и други. Ефектите от горните събития могат да окажат влияние върху цялостните макроикономически условия в страната и в Европа и в по-дългосрочен план, върху търговските обороти, паричните потоци, цените на недвижимите имоти и рентабилността. Вероятно е да има бъдещи въздействия върху общата икономическа ситуация, които да наложат преразглеждане на заложените допускания и преценки от страна на ръководството.

Към датата на утвърждаването на консолидирания финансов отчет за издаване Групата счита, че възприетите методи за управление, осигуряват необходимата степен на сигурност и непрекъснатост на дейността, наблюдение, анализ и оценка на рисковете и ликвидността на Групата, както и че инфлационните процеси и войната в Украйна не са породили потребност от специфична промяна в тях.

При необходимост Групата ще предприеме допълнителни действия с цел обезпечаване на непрекъснатостта на работния процес.

Прилагане на принципа – предположение за действащо предприятие

Консолидираният финансов отчет е съставен при спазване на принципа на действащо предприятие, което предполага продължаване на настоящата дейност, реализиране на активите и уреждане на пасивите в нормалния ход на неговата дейност.

Бъдещите финансови резултати на Групата зависят от по-широката икономическа среда, в която тя осъществява дейността си. Факторите, които по-конкретно засягат резултатите на Групата, включват конюнктурата на пазара на недвижими имоти, ликвидността на инвестициите и заетостта на инвестиционните имоти. Групата е преценила, че на този етап икономическите санкции и потенциалните макроикономически ефекти в България и в Европа, вследствие на военния конфликт между Русия и Украйна, не оказват влияние върху способността на Групата да продължи да съществува като действащо предприятие.

Към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. Финансовите отчети на Групата за годината, приключваща на 31 декември 2022 г., са изготвени на базата на принципа на действащото предприятие. При изготвянето на отчета са спазени принципите на вярно и честно представяне на развитието и резултатите от дейността на Групата.

2.2. Промени в счетоводната политика**2.2.1. Нови стандарти, влезли в сила от 1 януари 2022 г.**

Групата е приложила следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2022 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Групата:

- Изменения в МСФО 3 Бизнес Комбинации, МСС 16 Имоти, машини и съоръжения, МСС 37 Провизии, условни задължения и условни активи в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

- Годишни подобрения 2018-2020 г. в сила от 1 януари 2022 г., приети от ЕС

2.2.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2022 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Групата. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Групата.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Групата през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 17 „Застрахователни договори” в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори в сила от 1 януари 2023 г., приет от ЕС
- Изменения на МСС 1 Представяне на финансовите отчети, МСФО Изявления за приложение 2: Оповестяване на счетоводни политики, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки: Определение на счетоводни приблизителни оценки, в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСС 12 Данъци върху дохода: Отсрочените данъци свързани с активи и пасиви произтичащи от единични трансакции в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС
- Изменения в МСФО 17 Застрахователни договори: Първоначално прилагане на МСФО 17 и МСФО 9 – Сравнителна информация в сила от 1 януари 2023 г., приети от ЕС.
- Изменения в МСС 1 Представяне на финансовите отчети: Класификация на пасивите като текущи и нетекущи, в сила не по-рано от 1 януари 2024 г., все още не са приети от ЕС
- Изменения на МСФО 16 Лизинг: Задължение по лизинг при продажба и обратен лизинг в сила не по-рано от 1 януари 2024 г. Все още не са приети от ЕС
- Изменения в МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени” в сила от 1 януари 2016 г., не са приети от ЕС.

3. Счетоводна политика**3.1. Общи положения**

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на този консолидиран финансов отчет, са представени по-долу.

Консолидираният финансов отчет е изготвен при спазване на принципите за оценяване на всички видове активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към консолидирания финансов отчет.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представения консолидиран финансов отчет са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки, че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на консолидирания финансов отчет, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

3.2. Представяне на консолидирания финансов отчет

Консолидираният финансов отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети”.

Групата прие да представя консолидирания отчет за печалбата и загубата или другия всеобхватен доход в единен отчет.

В консолидирания отчет за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Групата:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции в консолидирания финансов отчет; или
- в) прекласифицира позиции в консолидирания финансов отчет.

и това има съществен ефект върху информацията в консолидирания отчет за финансовото състояние към началото на предходния период.

В случаите, в които има корекции по отношение на класифицирането на елементите на финансовите отчети, съответните сравнителни данни също са били рекласифицирани с оглед

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

осигуряването на сравнимост между отчетните периоди. Към 31 декември 2022 г. не е правена рекласификация на сравнителни данни в консолидирания финансов отчет за 2022 г.

3.3. База за консолидация

Във финансовия отчет на Групата са консолидирани финансовите отчети на предприятието майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2022 г. Дъщерни предприятия са всички предприятия, които се намират под контрола на компанията майка. Налице е контрол, когато компанията майка е изложена на, или има права върху, променливата възвръщаемост от своето участие в предприятието, в което е инвестирано, и има възможност да окаже въздействие върху тази възвръщаемост посредством своите правомощия върху предприятието, в което е инвестирано. Всички дъщерни предприятия имат отчетен период, приключващ към 31 декември.

Всички вътрешногрупови сделки и салда се елиминират, включително нереализираните печалби и загуби от транзакции между дружества в Групата. Когато нереализираните загуби от вътрешногрупови продажби на активи се елиминират, съответните активи се тестват за обезценка от гледна точка на Групата. Сумите, представени във финансовите отчети на дъщерните предприятия са коригирани, където е необходимо, за да се осигури съответствие със счетоводната политика, прилагана от Групата.

Печалба или загуба и друг всеобхватен доход на дъщерни предприятия, които са придобити или продадени през годината, се признават от датата на придобиването, или съответно до датата на продажбата им.

Ако Групата загуби контрол над дъщерното предприятие, всякаква инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие, се признава по справедлива стойност към датата на загубата на контрол, като промяната в балансовата стойност се отразява в печалбата или загубата. Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСФО 9 „Финансови инструменти“ или, където е уместно, за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие. В допълнение всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие, се отчитат на същата база, както би било необходимо, ако Групата директно се е била освободила от съответните активи или пасиви (напр. рекласифицирани в печалбата или загубата или отнесени директно в неразпределената печалба съгласно изискванията на съответния МСФО).

Печалбата или загубата от отписването на инвестиция в дъщерно предприятие представлява разликата между i) сумата от справедливата стойност на полученото възнаграждение и справедливата стойност на всяка задържана инвестиция в бившето дъщерно предприятие и ii) балансовата сума на активите (включително репутация) и пасивите на дъщерното предприятие и всякакво неконтролиращо участие.

3.4. Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката. Прехвърленото възнаграждение в бизнес комбинация се оценява по справедлива стойност, която се изчислява като сумата от справедливите стойности към датата на придобиване на активите, прехвърлени от придобиващия, поетите от придобиващия задължения към бившите собственици на придобиваното предприятие и капиталовите участия, емитирани от Групата. Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност на активи или пасиви, възникнали в резултат на възнаграждения под условие. Разходите по придобиването се отчитат в печалбата или загубата в периода на възникването им.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

Методът на покупката включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата.

За всяка бизнес комбинация Групата оценява всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие, което представлява дял от собствения му капитал и дава право на ликвидационен дял, или по справедлива стойност или по пропорционален дял на неконтролиращото участие в разграничимите нетни активи на придобиваното предприятие. Другите видове неконтролиращо участие се оценяват по справедлива стойност или, ако е приложимо, на база, определена в друг МСФО.

Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи. Тя представлява превишението на сумата от а) справедливата стойност на прехвърленото възнаграждение към датата на придобиване и б) размера на всяко неконтролиращо участие в придобиваното предприятие и в) в бизнес комбинация, постигната на етапи, справедливата стойност към датата на придобиване на държаното преди капиталово участие на Групата в придобиваното предприятие, над справедливата стойност на разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване. Всяко превишение на справедливата стойност на разграничимите нетни активи над изчислената по-горе сума се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

При бизнес комбинация, постигната на етапи, Групата преоценява държаното преди капиталово участие в придобиваното предприятие по справедлива стойност към датата на придобиване (т.е. към датата на придобиване на контрол) и признава произтичащата печалбата или загубата, ако има такива, в печалбата или загубата. Сумите, признати в другия всеобхватен доход от дялово участие в придобиваното предприятие преди датата на придобиване на контрол, се признават на същата база, както ако Групата се е освободила директно от държаното преди капиталово участие.

Ако първоначалното счетоводно отчитане на бизнес комбинацията не е приключено до края на отчетния период, в който се осъществява комбинацията, Групата отчита провизорни суми за статиите, за които отчитането не е приключило. През периода на оценяване, който не може да надвишава една година от датата на придобиване, Групата коригира със задна дата тези провизорни суми или признава допълнителни активи или пасиви, за да отрази новата получена информация за фактите и обстоятелствата, които са съществували към датата на придобиване и, ако са били известни, щяха да повлияят на оценката на сумите, признати към тази дата.

Всяко възнаграждение под условие, дължимо от придобиващия, се признава по справедлива стойност към датата на придобиване и се включва като част от прехвърленото възнаграждение в замяна на придобиваното предприятие. Последващи промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, което е класифицирано като актив или пасив, се признават в съответствие с изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти“ или в печалбата или загубата или като промяна в другия всеобхватен доход. Ако възнаграждението под условие е класифицирано като собствен капитал, то не се преоценява до окончателното му уреждане в собствения капитал. Промени в справедливата стойност на възнаграждението под условие, които представляват провизорни суми през периода на оценяване, се отразяват ретроспективно за сметка на репутацията.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година***3.5. Сделки с неконтролиращи участия**

Промени в дела на Групата в собствения капитал на дъщерно дружество, които не водят до загуба на контрол, се третират като трансакции със собственици на Групата. Отчетните стойности на дела на Групата и на неконтролиращите участия се коригират с цел отразяването на промяната на относителния им дял в капитала на дъщерното дружество. Всяка разлика между сумата, с която са променени неконтролиращите участия, и справедливата стойност на полученото или платено възнаграждение, се признава директно в собствения капитал и се отнася към собствениците на предприятието майка.

3.6. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциирани са тези предприятия, върху които Групата е в състояние да оказва значително влияние, но които не са нито дъщерни предприятия, нито съвместно контролирани предприятия. Инвестициите в асоциирани предприятия се признават първоначално по себестойност, а впоследствие се отчитат по метода на собствения капитал. В себестойността на инвестицията се включват разходите по нейното придобиване.

Репутация или корекции в справедливата стойност на дела на Групата в асоциираното предприятие, се включва в стойността на инвестицията.

Всички последващи промени в размера на участието на Групата в собствения капитал на асоциираното предприятие се признават в балансовата стойност на инвестицията. Промени, дължащи се на печалбата или загубата, реализирана от асоциираното предприятие, се отразяват в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред "Печалба/ (Загуба) от инвестиции, отчитани по метода на собствения капитал". Тези промени включват последваща амортизация или обезценка на определената при придобиването справедлива стойност на активи и пасиви на асоциираното предприятие.

3.7. Въпроси свързани с климата

Ръководството на Групата е направило преценка, че на този етап от развитие на Групата изменението на климата няма пряко влияние върху активите и пасивите на Групата. Известни са промените в законодателството, които са в резултат на климатичните въпроси, но на този етап те не засягат директно експлоатацията на активите на Групата, нито пораждаат задължения, с изключение на задълженията за докладване. Възможно е бъдещи промени в законодателството или промени в бизнес моделите, както и в поведението на потребители, търговски контрагенти, кредитори и инвеститори да окажат ефект върху дейността на Групата. Те биха се отразили на справедливата стойност на активите/пасивите независимо дали рисковете или възможностите, свързани с тях, са реални, или предполагаеми.

3.8. Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на съответното дружество от Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

Функционалната валута на отделните дружества от Групата не е променяна в рамките на отчетния период.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година***3.9. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки**

Приложението на МСФО изисква от Ръководството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на финансовите отчети, с цел определяне стойността на някои активи, пасиви, приходи и разходи. Те се извършват въз основа на най-добрата преценка на Ръководството, базирана на историческия опит и анализ на всички фактори, оказващи влияние при дадените обстоятелства към датата на изготвяне на финансовите отчети. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящите финансови отчети.

3.10. Промяна в счетоводна политика и грешки от минали отчетни периоди

Счетоводна политика са конкретни принципи, изходни положения, конвенции, правила и практики, прилагани от Групата при изготвяне и представяне на финансовите отчети. Промяна в счетоводната политика в резултат от прилагането на нов стандарт се осчетоводява в съответствие с преходните разпоредби в съответния стандарт (ако има такива). Когато стандартът не предвижда такива разпоредби, промяната се прилага ретроспективно, в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Грешките от минали периоди могат да възникнат при признаване, оценка, представяне или оповестяване на елементите на финансовите отчети. Те се преизчисляват с обратна сила чрез коригиране на сравнителните данни за миналите отчетни периоди или началните салда на активите, пасивите и капитала

През отчетния период няма промени в счетоводната политика и не са открити съществени грешки в предприятията от Групата.

3.11. Репутация

Репутацията представлява бъдещите икономически ползи, произтичащи от други активи, придобити в бизнес комбинация, които не са индивидуално идентифицирани и признати отделно. За целите на теста за обезценка репутацията се разпределя към всяка една единица, генерираща парични потоци, на Групата (или група от единици, генериращи парични потоци), която се очаква да има ползи от бизнес комбинацията, независимо от това дали други активи или пасиви на придобитото дружество са разпределени към тези единици. Репутацията се оценява по стойност на придобиване, намалена с натрупаните загуби от обезценка.

При отписване на единица, генерираща парични потоци, съответната част от репутацията се включва в определянето на печалбата или загубата от отписването.

3.12. Нематериални активи

Нематериалните активи включват търговските марки. Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен. При придобиване на нематериален актив в резултат на бизнес комбинация себестойността му е равна на справедливата стойност в деня на придобиването.

Последващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериални активи след първоначалното им признаване, се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в периода на тяхното възникване, освен ако благодарение на тях активът може да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически ползи

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

и тези разходи могат надеждно да бъдат оценени и отнесени към актива. Ако тези условия са изпълнени, разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериални активи се преценяват от ръководството на Групата към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

Полезен живот	2022	2021
Нематериални активи	3-7 години	3-7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация”.

Нематериалните активи с неопределен полезен живот не се амортизират, но се тестват за обезценка ежегодно, индивидуално или на ниво единица, генерираща парични потоци. Оценката на неопределения срок на годност се преразглежда ежегодно, за да се определи дали неопределеният срок на годност продължава да бъде поддържан. Ако това не е така, промяната в полезния живот от неопределен в конкретен се извършва на перспективна база.

Печалбата или загубата от продажбата на нематериални активи се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на активите и се отразява в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/(Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за другите нематериални активи на Групата е в размер на 700 лв.

3.13. Имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване

Имотите, машините и съоръженията се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване на имоти, машини и съоръжения се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, свързани с определен актив от имоти, машини и съоръжения, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно Групата да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив. Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Остатъчната стойност и полезният живот на имоти, машини и съоръжения се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Имоти, машини и съоръжения, придобити при условията на лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност на подобни собствени активи на Групата, или на база на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на имоти, машини и съоръжения се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

Полезен живот	2022	2021
Административни и търговски сгради	25 години	25 години
Машини и съоръжения	3 години	3 години
Транспортни средства	4 години	4 години
Офис оборудване	7 години	7 години

Разходите за амортизация са включени в консолидирания отчет за печалбата или загубата/отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация”.

Печалбата или загубата от продажба на актив от имоти, машини и съоръжения се определя като разлика между постъпленията от продажбата и балансовата стойност на актива и се признава в консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Печалба/ (Загуба) от продажба на нетекущи активи”.

Избраният праг на същественост за имоти, машини и съоръжения на Групата е в размер на 700 лв.

Начисляването на амортизацията започва от началото на месеца, следващ месеца, в който активът е въведен в употреба и се прекратява на по-ранната от: датата на класифицирането му като държан за продажба в съответствие с МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности или датата на отписването му. Промени в метода на амортизация и полезния живот на активите се отчитат като промяна в приблизителните счетоводни преценки в съответствие с МСС 8.

Земя, активи в процес на изграждане и напълно амортизирани активи не се амортизират. Не се амортизират и активи, които временно не участват в производството и чиято амортизация е обвързана с производствения капацитет.

Справедливата стойност на имотите, машините и съоръженията на Групата е определена на базата на доклад на независим лицензиран оценител към края на отчетния период.

3.14. Лизинг**Групата като лизингополучател**

За всеки нов сключен договор Групата преценява дали той е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Групата извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Групата има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Групата има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Групата оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от Групата като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Групата признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в консолидирания отчет за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Групата, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Групата амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Групата също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Групата оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този процент може да бъде непосредствено определен.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Групата ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Групата е избрала да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, активите с право на ползване са включени в имоти, машини и съоръжения, а задълженията по лизингови договори са включени в пояснение 20.

През 2022 г. в Групата продължават да действат лизингови договори от предходни периоди, както и са сключени нови договори за покупка на нетекущи активи.

3.15. Тестове за обезценка на репутация, нематериални активи, имоти, машини и съоръжения и активи с право на ползване

При изчисляване на размера на обезценката Групата дефинира най-малката разграничима група активи, за която могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци (единица, генерираща парични потоци). В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други - на база на единица, генерираща парични потоци. Репутацията е отнесена към единиците, генериращи парични потоци, които вероятно ще извличат ползи от съответната бизнес комбинация и които представляват най-ниското ниво в Групата, на което ръководството наблюдава репутацията.

Единиците, генериращи парични потоци, към които е отнесена репутацията, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелствата индигират, че тяхната балансова стойност не може да бъде възстановена.

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи стойността в употреба, ръководството на Групата изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, се базират на последния одобрен бюджет на Групата, коригиран при необходимост с цел елиминиране на ефекта от бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активи. Дисконтовите фактори се определят за всяка отделна единица, генерираща парични потоци, и отразяват съответния им рисков профил, оценен от ръководството на Групата.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата стойност първо на репутацията, отнасяща се към тази единица, и след това на останалите активи от единицата, пропорционално на балансовата им стойност. С изключение на репутацията за всички други активи на Групата ръководството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Обезценка, призната в предходен период, се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

3.16. Инвестиционни имоти

Инвестиционен имот е имот (земя или сграда, част от сграда, или и двете), държан от Групата за получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала, или и за двете, а не за използване в производството или доставката на стоки и услуги, за административни цели или за продажба в обичайната дейност на Групата.

Инвестиционните имоти се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и обезценки, ако има такива.

Инвестиционни имоти, които отговарят на критериите за класификация като държани за продажба (или включени в групи за освобождаване) се оценяват в съответствие с МСФО 5 Нетекущи активи, държани за продажба и преустановени дейности.

През 2022 г. Групата притежава инвестиционни имоти земи и сгради, собственост на дъщерно дружество, които последващо се оценяват по справедлива стойност. Всяка промяна в справедливата стойност се признава като печалба или загуба в Отчета за всеобхватния доход.

През 2022 г., поради промяна в намеренията на ръководството, е направена прекласификация на инвестиционните имоти и те са отнесени в състава на земите и сградите.

3.17. Материални запаси

Материалните запаси са активи, държани за продажба, в процес на обработка с цел продажба или под формата на материали за влагане в производствения процес или използвани за извършването на услуги. Материалните запаси се представят по по-ниската от цената на придобиване и нетната им реализуема стойност. Цената на придобиване включва покупната цена, стойността на обработката и други разходи, необходими за приваждане на запасите в тяхното настоящо местоположение и състояние - транспортни, митнически и други подобни разходи. Нетната реализуема стойност е предполагаемата продажна цена, намалена с приблизителните разходи, необходими за осъществяване на продажбата. При изписване, стойността на материалните запаси се определя въз основа на прилагане на метода конкретно определена цена.

През 2022 г. само дружеството Абламилк ЕООД оперира с материални запаси.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

Към 31 декември 2022 г. е направена обезценка на част от материалните запаси, тъй като е установено, че нетната им реализуема стойност е по-ниска от производствената им себестойност. Загубата от обезценка е призната като разход в отчета печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

3.18. Финансови инструменти**3.18.1. Признаване и отписване**

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Групата стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

3.18.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Групата за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата или загубата, се включват във финансови разходи, финансови приходи или други финансови позиции с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

3.18.3. Последващо оценяване на финансовите активи**Финансови активи по амортизирана стойност**

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата:

- Групата управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определени плащания, които не се котира на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти / паричните средства, търговските и други вземания, както и регистрирани на борсата облигации, които преди са били класифицирани като финансови активи, държани до падеж в съответствие с МСС 39.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

Финансови активи на разположение за продажба

Финансовите активи на разположение за продажба са недеривативни финансови инструменти, които са определени на разположение за продажба и не класифицирани в предходните категории. В отчета за финансовото състояние на Групата те се представят като дългосрочни инвестиции и краткосрочни финансови активи, в зависимост от намеренията на ръководството да ги държи или продаде и се преценяват индивидуално, а не въз основа на цялото портфолио.

Финансовите активи на разположение за продажба включват инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества и миноритарни капиталови участия в съответствие с МСС 39.

След първоначалното им признаване финансовите активи на разположение за продажба се оценяват по справедлива стойност към датата на изготвяне на финансовите отчети, с изключение на капиталовите инвестиции, които не се котира на активен пазар и тяхната справедлива стойност не може да бъде надеждно измерена, като тези инвестиции се отчитат по цена на придобиване, намалена с евентуални загуби за обезценка.

Печалбата или загубата от оценката на финансовите активи на разположение за продажба се признава директно в капитала чрез отчета за собствения капитал, с изключение на загубите от обезценка, за които има явно доказателство, че не се дължат на временен спад в справедливите стойности на актива. При последваща продажба на финансови активи на разположение за продажба, акумулираните разлики от корекциите до справедлива стойност се признават в отчета за всеобхватния доход като приход (разход) от операции с финансови инструменти.

През 2022 г. дружествата от Групата извършват сделки с финансови активи, които са отчетени в Консолидирания отчет за всеобхватния доход като приходи от операции с финансови активи. Обезценки не са извършвани, поради краткия срок на държане на тези активи.

3.18.4. Обезценка на финансовите активи

Прилага се модела за „очакваните кредитни загуби“.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (**фаза 1**)

Тук се включват стабилни финансови активи, които не са в просрочие („редовни“ кредити) и се очаква да бъдат обслужвани съгласно техните договорни условия и за които няма признаци за увеличен кредитен риск.

- финансови инструменти, чието кредитното качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (**фаза 2**)

Тук се включват активи, за които от момента на първоначално признаване е настъпило влошаване на кредитното им качество, но то не трябва да се свързва с индивидуално обезценяване на конкретни активи (настъпили са събития, пряко свързани с възможни бъдещи загуби по портфейла, но не и по конкретни кредити). Обичайно в тази фаза се класифицират кредити с просрочие повече от 30 дни. Нито един от финансовите активи на Групата не попада в тази категория.

- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата.

Тук се включват активи, за всеки от които в бъдеще се очакват загуби. Настъпило е влошаване на кредитното качество, но това влошаване е свързано с конкретни активи. Обичайно в тази фаза се класифицират кредити в неизпълнение с просрочие повече от 90 дни. На тази фаза очакваните кредитни загуби ще се създават за целия оставащ срок на кредита, но загубите ще се оценяват индивидуално по конкретни кредити при просрочие над 180 дни. Нито един от финансовите активи на Групата не попада в тази категория.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за всички финансови активи във фаза 1, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за финансовите активи във фаза 2 и фаза 3. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Групата и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент). Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Вероятността от неизпълнение е вероятността от неизпълнение през определен времеви хоризонт. Този показател предоставя оценка на вероятността кредитополучателят да не е в състояние да изпълни задълженията си. Вероятността от неизпълнение нараства с нарастване на просрочието.

Загубата при неизпълнение се пресмята като разлика между дължимите договорени парични потоци и потоците, които Групата очаква да получи включително потоците от реализация на обезпечението. Дефинира като очаквания размер на загубата в момента на настъпване на неизпълнението и се посочва като процент от експозицията. Използваният % на загубата при неизпълнение се определя според вида на обезпечението по кредита и при необезпечените кредити се базира на Регламент 575/2013г.

Експозиция при неизпълнение е общата стойност, на която е изложена Групата при неизпълнение на заема. Експозицията при неизпълнение е равна на текущата неизплатена сума към края на отчетния период при фиксирани експозиции, като срочни заеми, каквито са заемите на Групата.

Търговски и други вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Групата държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

От извършения анализ на събираемостта на вземанията по времеви елементи, се установи че Групата няма в исторически план загуби от неизпълнение и приема, че опростеният подход е неприложим. Предвид посоченото, както и предвид характера на вземанията, Групата прилага **модела за „очакваните кредитни загуби“**. Вземанията са класифицирани като такива във фаза 1.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Групата признава очакваните 12-месечни кредитни загуби за финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Тъй като повечето от тези инструменти имат добър кредитен рейтинг, вероятността от неизпълнение се очаква да бъде ниска. Въпреки това към всяка отчетна дата Групата оценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск на инструмента.

При оценяването на тези рискове Групата разчита на готовата налична информация като кредитните рейтинги, публикувани от основните агенции за кредитен рейтинг за съответния актив. Групата държи единствено прости финансови инструменти, за които специфични кредитни рейтинги обикновено са на разположение. Ако няма информация или информацията относно факторите, които влияят на рейтинга на наличния актив, е ограничена, Групата обединява подобни инструменти в един портфейл, за да оцени на тази база дали има значително увеличение на кредитния риск.

В допълнение, Групата разглежда и други показатели като неблагоприятни промени в дейността, икономически или финансови условия, които могат да засегнат способността на издателя на капиталовия инструмент / кредитополучателя да изпълни задълженията си по дълга или неочаквани промени в оперативните резултати на емитента / заемополучателя.

Ако някой от тези показатели води до значително увеличение на кредитния риск на инструментите, Групата признава за тези инструменти или този клас инструменти очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента.

3.18.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Групата включват получени заеми, задължения по лизингови договори, търговски и други финансови задължения и деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Групата не е определила даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

3.19. Данъци върху дохода

Данъкът върху дохода включва текущия данък върху печалбата и отсрочените данъци.

Текущият данък се определя въз основа на облагаемата (данъчна) печалба за периода като се прилага ефективната данъчна ставка съгласно данъчното законодателство към датата на финансовите отчети. Отсрочените данъци са сумите на възстановимите данъци върху печалбата за бъдещи периоди по отношение на приспадащи се временни разлики. Временните разлики са

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

разликите между балансовата стойност на един актив или пасив и неговата данъчна основа. Отсрочените данъци върху печалбата се изчисляват чрез прилагането на балансовия пасивен метод. Отсрочените данъчни пасиви се изчисляват за всички облагаеми временни разлики, докато отсрочените данъчни активи за приспадащите се временни разлики се признават, само ако има вероятност за тяхното обратно проявление и ако Групата ще е в състояние в бъдеще да генерира достатъчно печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати. Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преглежда към всяка балансова дата и се намалява, когато не е вероятно, че Групата ще може да ги възстанови.

3.20. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства, за целите на съставянето на отчета за паричния поток, се считат паричните средства в брой и по банкови сметки и други краткосрочни високоликвидни инвестиции, които могат да бъдат конвертирани в определена сума парични средства и подлежат на незначителни промени в стойността. За целите на отчета за паричните потоци паричните средства включват неблокираните парични средства.

3.21. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството-майка е представен по историческа цена в деня на регистрирането му. Разходите, пряко свързани с издаването на нови акции, се представят като намаление на собствения капитал. Номиналната стойност на изкупените собствени акции е представена като намаление на акционерния капитал, а разликата над номинала им – в намаление на неразпределената печалба, съгласно изискванията на МСС 32 Финансови инструменти: представяне. През 2022 година СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД не е емитирал нови акции.

Задълженията за плащане на дивиденди на акционерите се включват на ред „Задължения към свързани лица” в отчета за финансовото състояние, когато дивидентите са одобрени за разпределение от общото събрание на акционерите преди края на отчетния период. През 2022 г. не изплащани дивиденди.

Всички трансакции със собствениците на предприятието майка се представят отделно в консолидирания отчет за промените в собствения капитал.

В дъщерните дружества от Групата има увеличение на капитала с 400 хил. лв. през 2022 г.

3.22. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Групата и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Групата е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

3.23. Доходи на персонала

Начисления за платен годишен отпуск

Към датата на отчета за финансовото състояние Групата признава като задължение недисконтираната сума на оценените разходи по платен годишен отпуск, очаквани да бъдат заплатени на служителите през следващи отчетни периоди в замяна на труда им за изминалия отчетен период.

Обезщетения при пенсиониране

В съответствие с изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия, следва да се изплати обезщетение в размер на две брутни заплати, ако натрупаният трудов стаж на лицето е по-малък от десет години, или шест брутни заплати при натрупан трудов стаж в Групата над десет последователни години. Предвид факта, че служителите са на средна възраст 45 години, ръководството е преценило, че потенциалният ефект от разхода за обезщетения при пенсиониране, би бил изключително незначителен, поради което начисления за тези доходи за персонала не са отразени в настоящите финансови отчети.

3.24. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 3.25.

Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Данъчните норми в различните юрисдикции, в които Групата извършва дейност, също се вземат предвид. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай въз основа на специфичните факти и обстоятелства.

3.25. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на консолидирания финансов отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения консолидиран финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Групата и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в консолидирания финансов отчет на Групата към 31 декември 2022 г.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

3.25.1. Полезен живот на амортизируеми активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2022 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Групата. Преносните стойности на активите са анализирани в пояснение 3.12. и пояснение 3.13. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

3.25.2. Материални запаси

Материалните запаси се оценяват по по-ниската стойност от цената на придобиване и нетната реализуема стойност. При определяне на нетната реализуема стойност ръководството взема предвид най-надеждната налична информация към датата на приблизителната оценка. Дейността на Групата е изложена на технологични промени, които могат да доведат до резки изменения в продажните цени. Бъдещата реализация на балансовата стойност на материалните запаси е 1 299 лв. (2021 г.: 1 314 лв.) се влияе основно от цените на основните производствени суровини и материали, цената на труда и цените на енергийните ресурси.

3.25.3. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Групата и всички парични потоци, които Групата очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятностно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Групата. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

3.25.4. Оценяване по справедлива стойност

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти (при липса на котираны цени на активен пазар) и нефинансови активи. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

Справедливата стойност към 31 декември 2022 година на финансовите активи на разположение за продажба, които се котират на регулиран пазар, е определена въз основа на котировките към датата на отчета за финансовото състояние, като Групата използва заключителната цена купува за съответния финансов инструмент.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активен пазар се определя въз основа на използвани техники за оценка. За определянето на справедливата стойност на някои инструменти се използват котировки на сходни инструменти, за оценката на други инструменти се използват техники на дисконтираните парични потоци. Справедливите

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ*към 31 декември 2022 година*

стойности на търговските вземания и задължения се счита, че са близки до техните справедливи стойности.

Нетекущите активи на Групата се оценяват по справедлива стойност на база оценка, изготвена от лицензиран оценител към 31 декември 2022 г.

3.26. Признание на приходи и разходи

Приходите и разходите се начисляват в момента на тяхното възникване, съгласно принципа на начислението, независимо от паричните постъпления и плащания. Отчитането им се извършва при спазване на изискването за причинна и стойностна връзка между тях. Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване или плащане възнаграждение, намалено със сумата на всички предоставени отстъпки.

Приходите се признават, когато сумата на прихода може да бъде надеждно измерена и е вероятно да се получат бъдещи икономически ползи в резултат от сделката, както и ако са изпълнени специфичните критерии за признаване на приходите. Счита се, че сумата на прихода не е надеждно измерима, докато не са отстранени всички потенциални несигурни условия, свързани с продажбата. Преценката на Групата по отношение критериите за признаване на приходите се основава на историческия опит, като се взема предвид вида на клиента, вида и специфичните условия на всяка транзакция.

Приходи от услуги

Когато резултатът от сделката за предоставяне на услуга може да бъде надеждно оценен, приходът се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към датата на отчета за финансовото състояние. Признаването на приходи в зависимост от етапа на завършеност на сделката е свързано с прилагането на метода на процент на завършеност, при който приходите се признават в счетоводните периоди, в които услугите са извършени. В случаите, когато резултатът от сделката не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само дотолкова, доколкото направените разходи са възстановими.

Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви се начисляват като се прилага методът на ефективния лихвен процент върху неплатената главница. Методът на ефективния лихвен процент е метод, при който се изчислява амортизираната стойност на финансов актив или пасив и се разпределя разходът или приходът от лихви в съответния отчетен период. Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления за периода на очаквания живот на финансовия инструмент, или когато е подходящо за по-къс период, до балансовата стойност на финансовия актив или пасив.

Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите или на датата на възникването им.

Разходи за лихви и разходи по заеми

Разходите за лихви се отчитат текущо по метода на ефективния лихвен процент.

4. Оценка и управление на финансовия риск**4.1. Фактори на финансовия риск**

В своята дейност Групата е изложена на множество финансови рискове – пазарен риск (включително валутен риск, лихвен риск и ценови риск); кредитен риск и риска на ликвидността. Групата не използва деривативни финансови инструменти за управление на финансови риск.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

4.1.1. Пазарен риск**Валутен риск**

Групата не осъществява сделки в чуждестранна валута, поради което тя до голяма степен не се влияе от риска, свързан с възможните промени на валутните курсове.

Лихвен риск

Тъй като Групата има значими лихвоносни активи, приходите и оперативните парични потоци са зависими от промените в пазарните нива на лихвите. Финансовите инструменти, които потенциално излагат Групата на лихвен риск, са предимно предоставените заеми. Групата е потенциално изложена на лихвен риск на справедливата стойност в случай, че пазарните лихвени нива нараснат или спаднат съществено спрямо договорените. Ръководството счита, че поради слабото колебание в пазарните равнища на лихвите, Групата не е изложена на значителен лихвен риск на паричния поток и справедливата стойност.

Ценови риск

Групата не е изложена на ценови риск, тъй като не притежава активи, чиито цени са обвързани с цените на международните пазари.

4.1.2. Кредитен риск

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания.

От извършения преглед на вземанията за 2022 г. е установено, че в Групата няма понесени загуби от несъбираеми вземания. Групата не очаква промени в бизнеса си и в краткосрочен план анализът със сценарии на ръководството показва, че ефектите от промените в макроикономическата среда върху риска за неизпълнение е несъществен по размер към 31 декември 2022 г. На това основание, след направен преглед на размера и структурата на вземанията, ръководството е решило да направи обезценка на някои вземания и да отчете минимален риск от очаквани кредитни загуби към 31 декември 2022 г. в размер на 98 хил. лв.

4.1.3. Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране, вкл. чрез осигуряване на адекватни кредитни ресурси. При нужда от средства за оперативни и инвестиционни цели, същите се осигуряват от компанията-майка чрез кредити.

4.2. Управление на капиталовия риск

Основната цел на ръководството на Групата при управление на капиталовия риск е да поддържа нивото на собствения капитал в граници, които позволяват на Групата да продължи своята дейност като действащо предприятие, както и да осигури възвращаемост на своите акционери. За да постигне тези цели ръководството се стреми да поддържа оптимална структура на капитала, така че да намали цената на капитала.

Структурата на капитала се измерва чрез използването на коефициента на задлъжнялост, който се изчислява като съотношение на нетната задлъжнялост към сумата на собствения капитал. От своя страна нетната задлъжнялост се изчислява като разлика между лихвените заеми и паричните средства и еквиваленти.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 към 31 декември 2022 година

	31 декември 2022 хил. лв.	31 декември 2021 хил. лв.
Лихвени заеми	30 886	31 854
Парични средства и еквиваленти	(8)	(957)
Нетна задлъжнялост	30 897	30 897
Собствен капитал	2 987	2 906
Задлъжнялост (в проценти)	1 033.75%	1 063,21%

Счетоводни преценки, предположения и коментари:
5. База за консолидация
5.1. Инвестиции в дъщерни предприятия

Дъщерните предприятия, включени в консолидацията са Маркели млечна индустрия ЕООД и Абламилк ЕООД.

Име	Място на дейност	Основна дейност	2022	2022	2021	2021
			хил. лв.	участие %	хил. лв.	участие %
Маркели млечна индустрия ЕООД	България	Производство на млечни продукти	2 700	100	2 700	100
Абламилк ЕООД	България	Производство на млечни продукти	2 248	100	1 848	100

Маркели млечна индустрия ЕООД е регистрирано като еднолично дружество с ограничена отговорност в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 205109429. Седалището на дъщерното дружество е в Република България, а адресът на управление е в гр. Варна, ул. Димитър Станчев 6. Основната дейност е производство на мляко и млечни изделия.

Абламилк ЕООД е регистрирано като еднолично дружество с ограничена отговорност в Търговския регистър към Агенцията по вписванията с ЕИК 110513080. Седалището на дъщерното дружество е в Република България, а адресът на управление е в гр. Луковит, ул. Йордан Йовков 12. Предметът на дейност включва производство на мляко и млечни изделия.

По-долу е представена обобщена финансова информация за дъщерните дружества преди вътрешногрупови елиминации:

Маркели млечна индустрия ЕООД

	2022 хил. лв.	2021 хил. лв.
Нетекущи активи	20 276	19 880
Текущи активи	2 704	1 572
Разходи за бъдещи периоди	-	656
Общо активи	22 980	22 108
Собствен капитал	2 930	2 551
Нетекущи пасиви	5 611	8 584
Текущи пасиви	14 439	10 973

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

Общо пасиви	20 050	19 557
Общо пасиви и собствен капитал	20 980	22 108
Разходи	(861)	(1 550)
Печалба (Загуба) за годината	379	(234)
Общо (всеобхватна) печалба(загуба) за годината	379	(234)
Нетни парични потоци от оперативна дейност		(143)
	(1 064)	
Паричен поток от инвестиционната дейност	(400)	(3)
Нетни парични потоци от финансова дейност	1 444	
Нетен паричен поток	(20)	20

Абламилк ЕООД

	2022	2021
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Нетекущи активи	804	699
Текущи активи	2 705	2 664
Разходи за бъдещи периоди	24	7
Общо активи	3 509	3 770
Собствен капитал	1 815	1 604
Нетекущи пасиви	119	11
Текущи пасиви	1 575	1 755
Общо пасиви	1 694	1 766
Общо пасиви и собствен капитал	3 509	3 370
Разходи	(4 224)	(3 289)
Печалба/загуба за годината	(169)	(16)
Общо (всеобхватна) загуба за годината	(153)	(16)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	(361)	196
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(47)	(7)
Нетни парични потоци от финансова дейност	508	192
Нетен паричен поток	(916)	381

Върху едно от дъщерните дружества има учреден залог в полза на банка със стойност на обезпечението 16 053 хил. лв.

6. Имоти, машини и съоръжения

	Земи	Сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Инвентар	Активи в процес на придобиване	ОБЩО
Начално салдо на 01януари 2022	45	447	5 376	438	74	28	6 408
Придобити	3189	9109	140	12		2	12 452
Отписани	-	-	(3)	-	(2)	-	(5)
Крайно салдо към 31 декември 2022	3 234	9 556	5 513	450	72	30	18 855
Амортизации							
Начално салдо на 01януари 2022	-	(43)	-160	-301	-46	0	-550
Начислени	-	-20	-91	-36	-2	0	-149
Отписани	-	-	3		2		5
Крайно салдо към 31 декември 2022	-	-63	-248	-337	-46	0	-694

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

Балансова стойност към 31 декември 2022							ОБЩО
	3 234	9 493	5 265	113	26	30	
	Земи	Сгради	Машини, съоръжения и оборудване	Транспортни средства	Инвентар	Активи в процес на придобиване	
Начално салдо на 01 януари 2021	45	447	5 364	438	74	28	6 396
Придобити	-	-	12	-	-	-	12
Крайно салдо към 31 декември 2021	45	447	5 376	438	74	28	6 408
Амортизации							
Начално салдо на 01 януари 2021	-	(25)	(85)	(266)	(43)	-	(419)
Начислени	-	(18)	(75)	(35)	(3)	-	(131)
Крайно салдо към 31 декември 2021	-	(43)	(160)	(301)	(46)	-	(550)
Балансова стойност към 31 декември 2021	45	404	5 216	137	28	28	5 858

През 2022 г. в резултат на промяна в преценките на ръководството, инвестиционните имоти бяха прекласифицирани в групата на Имоти, машини и съоръжения.

Към 31 декември 2022 г. Групата няма договорни задължения за закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения, заложи като обезпечение по заеми (вж. пояснение 5) към 31 декември 2022 г. е 17 346 хил. лв. (2021 г. –19 201 хил. лв.).

7. Нематериални активи

Към 31 декември 2022 г. Групата разполага със следните нематериални активи:

	Търговски марки	ОБЩО
Начално салдо на 01 януари 2022	740	740
Крайно салдо на 31 декември 2022	740	740
Амортизации		
Начално салдо на 01 януари 2022	-	-
Салдо на 31 декември 2022	-	-
Балансова стойност	740	740
	Търговски марки	ОБЩО
Начално салдо на 01 януари 2021	1 564	1 564
Отписани	(824)	(824)
Салдо на 31 декември 2021	740	740

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

Амортизации	-	-
Салдо на 31 декември 2021	-	-
Балансова стойност	740	740

През отчетния период няма промяна в състава на нематериалните активи на Групата. Те са с балансова стойност 740 хил. лв.

Балансовата стойност на заложените като обезпечение по заеми нематериални активи е 740.

Към 31 декември 2022 г. Групата няма договорни задължения за закупуване на нематериални активи

8. Инвестиционни имоти

Групата отчита като инвестиционни имоти, земи и сгради, собственост на Маркели млечна индустрия ЕООД. През 2022 г. същите са прекласифицирани в групата на Имоти, машини и съоръжения.

Инвестиционни имоти	Земи	Сгради	ОБЩО
Начално салдо на 01 януари 2022	3 189	9 109	12 298
Напуснали	(3 189)	(9 109)	(12 298)
Крайно салдо на 31 декември 2022	-	-	-

9. Репутация

Репутацията е формирана в резултат на придобиването на дъщерните дружества в Групата през 2019 г., като е приложен МСФО 3. Така формираната репутация е тествана за обезценка към 31 декември 2022 г. от ръководството на Дружеството-майка. То не е установило, промяна в стойността ѝ в посока на намаление.

10. Инвестиции в асоциирани предприятия

Групата притежава 19 % от правата на глас и собствения капитал на дружество Виа Финанс ООД. Инвестицията е отчетена по метода на собствения капитал. Дяловете на асоциираното предприятие не се търгуват на публична фондова борса и поради тази причина липсват котираны цени на активен пазар.

11. Отсрочени данъчни активи и пасиви

Разходът за данък в отчета за всеобхватния доход включва сумата на текущите разходи за данъци върху печалбата и отсрочените разходи за данъци върху печалбата съгласно изискванията на МСС 12 Данъци върху дохода.

Нетните отсрочени данъчни активи, представени в отчета за финансовото състояние, възникват в резултат от данъчните ефекти върху облагаемите временни разлики, както следва:

Отсрочени данъчни пасиви (активи)	1 януари 2022	Признати в печалбата или загубата	31 декември 2022
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Нетекущи активи	-	-	-
Текущи активи			
Търговски и други вземания	-	7	7
Материални запаси	-	28	28
Финансови активи	-	(3)	(3)
	-	35	35
Отсрочени данъчни пасиви	-	(1)	(1)

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

Общо: - - (34)

Към 31 декември 2022 г. Групата има начислен корпоративен данък върху печалбата в размер 15 хил. лв., 1 хил. лв. пасив от отсрочен данък и 35 хил. лв. актив от отсрочен данък.

Отсрочените данъчни активи за приспадащите се временни разлики не са признавани в преходни периоди, защото ръководството на Групата не е било сигурно дали има вероятност за тяхното обратно проявление или дали в обозримо бъдеще ще генерира достатъчно печалби, от които те да могат да бъдат приспаднати.

12. Материални запаси

Материалните запаси, признати в консолидирания отчет за финансовото състояние, могат да бъдат анализирани, както следва:

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	156	151
Продукция	1 118	710
Незавършено производство	-	431
Стоки	25	22
Общо	1 299	1 314

През 2022 г. общо 112 хил. лв. от материалните запаси са отчетени като разход в печалбата или загубата (2021 г.: 63 хил. лв.).

Обезценката на материални запаси до нетна реализируема стойност е в размер на 280 хил. лв. (2021 г.: 0 лв.) е отчетена в „Обезценка на текущи активи” в отчета.

Намаление на разходите в резултат на възстановяване на обезценки, които са били признати в минали периоди, не е настъпило през 2022 г. или 2021 г.

Материалните запаси към 31 декември 2022 г. не са предоставяни като обезпечение на задължения.

13. Търговски вземания

Търговските вземания към 31 декември 2022 г. имат следния състав:

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от продажби	450	356
Вземания по договори с контрагенти	2 343	1 400
Вземания с обезщетителен характер	250	530
Вземания за лихви	152	-
Вземания по предоставени аванси за покупка на дялове	10 918	13 132
Други вземания	35	-
<i>Коректив от очаквани кредитни загуби</i>	<i>(98)</i>	<i>-</i>
Общо търговски вземания, нетно:	14 050	15 452

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Вземанията по предоставени аванси (2022 г. – 10 918 хил. лв., 2021 г. – 13 132 хил. лв.) представляват предплатени суми на контрагенти за покупка на акции и дялове от дружества на територията на страната и отразяват намеренията на ръководството да продължава да развива

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

дейността на холдинговото дружество. Една част от договорите са в процес на реализация, някои са прекратени поради промяна в икономическите условия.

Вземанията за лихви на стойност 152 хил. лв. произтичат от лихвоносни вземания по договори, по които Групата е страна.

Всички търговски вземания на Групата са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение и са обезценени на индивидуална база и съответната обезценка в размер на 98 хил. лв. е призната в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Обезценка на текущи активи”.

Изменението в размера на коректива за очаквани кредитни загуби на търговските и други вземания, също оповестено в пояснение 25, може да бъде представено по следния начин:

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Салдо към 1 януари 2022	-	-
Коректив за очаквани кредитни загуби	(98)	-
Възстановяване на загуба от обезценка	-	-
Салдо към 31 декември 2022	(98)	-

14. Други вземания

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания за лихви по договори	-	5
Вземания по гаранции	75	75
Други вземания	18	26
Общо:	93	87

15. Финансови активи на разположение за продажба

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи държани на разположение за продажба	540	563
Общо:	540	563

През 2022 г. Дружеството-майка извършва сделки, свързани с покупко-продажба на финансови активи, от които реализира финансови приходи. Към 31 декември 2022 г. в инвестиционния си портфейл то разполага с акции и дялове на стойност 540 хил. лв. (2021 – 563 лв.).

16. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти се отчитат по историческа цена. За целите на отчета за паричния поток, паричните средства и паричните еквиваленти включват пари в брой и по банкови сметки. Групата не оперира с парични средства в чуждестранна валута.

Към 31 декември 2022 г. Групата разполага със следните парични наличности:

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
 към 31 декември 2022 година

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой	3	905
Парични средства по разплащателни сметки	5	52
Общо:	8	957

Групата е извършила оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е определена като несъществена и не е начислена в консолидирания финансов отчет на Групата.

17. Собствен капитал

17.1. Акционерен капитал

Към 31 декември 2022 г. регистрираният капитал на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД се състои от 780 660 броя обикновени акции с номинална стойност в размер на 1 лв. за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от общото събрание на акционерите.

	2022	2021
Брой издадени и напълно платени акции:		
В началото на годината	780 660	780 660
Общо брой акции:	780 660	780 660

Списъкът на акционерите на СЕВЕР ХОЛДИНГ АД е представен, както следва:

	31 декември 2022		31 декември 2021	
	Брой акции	%	Брой акции	%
Зора 2005 ЕООД	408 657	52.35	408 657	52.35
7Q FINANCIAL SERVICES LTD	40 500	5.19	40 500	5.19
Други юридически лица	79 351	10.16	79 351	10.16
Други физически лица	252 152	32.30	252 152	32.30
	780 660	100	780 660	100

17.2. Други резерви

Резервите на Групата се състоят от законови резерви в размер на 78 хил. лв. и общи резерви в размер на 41 хил. лв., в това число: 6 хил. лв. премийни резерви и 36 хил. лв. други резерви.

18. Заеми

Групата отчита заемите си по амортизирана стойност. Информацията за тях може да бъде систематизирана по следния начин:

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Нетекучи		
Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:		
Банкови заеми	5 611	7 930
Облигационен заем	22 000	22 000
Сконтто	(501)	(583)
Общо балансова стойност	27 110	29 347

Текущи

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

Финансови пасиви, отчитани по амортизирана стойност:

Банкови заеми	1 000	801
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	2 320	2320
Търговски заеми	294	239
Лихви	162	154
Общо балансова стойност	3776	3 514

Балансовата стойност на заемите се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички банкови кредити са обезпечени със залог на имущество на дружествата получатели в полза на банките.

Банков инвестиционен кредит:

- ▶ Лихвен процент – сбор от референтен лихвен процент по кредити на корпоративни клиенти плюс фиксирана надбавка;
- ▶ Размер на кредита – 7 931 хил. лв.;
- ▶ Срок на кредита – 25 април 2026 г.;
- ▶ Погасителен план – главницата по кредита се погасява на месечни вноски, съгласно погасителен план.;
- ▶ Валута, в която се извършват плащанията – лева;
- ▶ Обезпечение – първа по ред ипотека на имоти, машини и нематериални активи на Групата.

Към 31 декември 2022 г. текущата част на задължението по главницата на заема е в размер на 2 320 хил.лв. (2021 г.: 2 320 хил. лв.), а нетекущата – 5 611 хил. лв. (2021 г.: 8 584 хил. лв.). Текущата част за задължението по лихви е в размер на 55 хил. лв. (2021 г.: 55 хил. лв.).

Лихвените нива по кредитите са в диапазона от 3% до 5%.

Банков оборотен кредит:

- ▶ Лихвен процент – сбор от референтен лихвен процент по кредити на корпоративни клиенти плюс фиксирана надбавка;
- ▶ Размер на кредита – 1 000 хил. лв.;
- ▶ Срок на кредита – 20 октомври 2023 г.;
- ▶ Погасителен план – главницата по кредита се погасява на месечни вноски, съгласно погасителен план.;
- ▶ Валута, в която се извършват плащанията – лева;
- ▶ Обезпечение – първа по ред ипотека на имоти, машини и транспортни средства на Групата.

Към 31 декември 2022 г. задължението по главницата на заема е в размер на 1 000 хил.лв. (2021 г.: 800 хил. лв.), Лихвените нива по кредитите са в диапазона от 3% до 4%.

Облигационен заем:

- ▶ Пореден номер на емисията – първа;
- ▶ ISIN код на емисията – BG2100012207;
- ▶ Размер на облигационната емисия – 22 000 хил. лв.;
- ▶ Брой облигации – 22 000 броя;
- ▶ Вид на облигациите – обикновени, безналични, поименни, лихвоносни, свободнопрехвърляеми, обезпечени, неконвертируеми;
- ▶ Вид на емисията – публична;
- ▶ Срок на емисията – 8 години (96 месеца);
- ▶ Валута - лева;
- ▶ Лихва – 4 % проста годишна лихва;
- ▶ Период на лихвено плащане - на 6 месеца – 2 пъти годишно;
- ▶ Срок на погасяване – 28 октомври 2028 г. съгласно погасителен план на периодични главнични плащания

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

- ▶ Обезпечение – застраховка на емисията.

Към 31 декември 2022 г. текущата задължението по главницата на заема е в размер на 22 000 хил. лв. (2021 г.: 22 000 хил. лв. Задължението по лихви възлиза на 162 хил. лв. (2021 г.: 154 хил. лв.).

За обезпечение на облигационната емисия е сключена застрахователната полица, издадена от ЗАД „АРМЕЕЦ“ АД.

Застрахователят отговаря на изискванията за кредитен рейтинг, определен съгласно приложението на Регламент за изпълнение (ЕС) № 2016/1800 на комисията от 11 октомври 2016 г. Кредитния рейтинг на застрахователя е определен от БАКР Агенция за кредитен рейтинг АД, ЕИК 131026485, с адрес на регистрация гр. София, р-н Средец, бул Евлоги Георгиев № 95. Агенцията за кредитен рейтинг е сертифицирана в съответствие с Регламент (ЕО) № 1060/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г.

Подробна информация за кредитния рейтинг на застрахователя може да намерите на следния линк: <https://www.bcra-bg.com/bg/ratings/armeec-rating>

19. Търговски задължения

Текущите търговски и други задължения на Групата, отразени в Отчета за финансовото състояние към 31 декември 2022 г., са следните:

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по договори с контрагенти	1 129	1 185
Задължения към доставчици	465	741
Общо	1 594	1 926

Нетната балансова стойност на текущите задължения се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

20. Задължения по лизингови договори

Лизинговият договор е споразумение, по силата на което наемодателят предоставя на наемателя срещу еднократно плащане или серия от плащания (наем) правото на ползване на определен актив за договорен срок.

Финансов лизинг е лизингов договор, при който наемодателят прехвърля на наемателя в значителна степен всички рискове и изгоди, свързани със собствеността върху актива. В крайна сметка правото на собственост може да бъде или да не бъде прехвърлено.

Експлоатационен (оперативен) лизинг е всеки друг лизингов договор, при който не са налице изискванията за финансов лизинг.

Към 31 декември 2022 в Дружеството има действащи договори за финансов и оперативен лизинг в следния състав:

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения по лизингови договори - нетекуща част	119	31

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

Задължения по лизингови договори - текуща част	33	11
Задължения по лизингови договори	152	42

Лизинговите договори се отразяват в консолидирания отчет за финансовото състояние като актив с право на ползване и задължение по лизинг. Променливите лизингови плащания, които не зависят от индекс или променливи се изключват от първоначалното оценяване на пасива и актива по лизинга. Групата класифицира активите с право на ползване по последователен начин..

Всеки лизинг обикновено налага ограничение, че активите с право на ползване могат да бъдат използвани само от Групата, освен ако Групата има договорно право да преотдава под наем актива на трето лице. Лизинговите договори или не могат да бъдат отменени, или могат да бъдат отменени само при заплащане на значителни санкции за предсрочно прекратяване. Някои лизингови договори съдържат опция за директна покупка на основния актив по лизинга в края на срока на договора или за удължаване на лизинговия договор за следващ срок. Забранено е на Групата да продава или залага наетите активи като обезпечение. Групата е длъжна да застрахова наетите активи и да заплаща такси за поддръжка в съответствие с договорите за лизинг.

Бъдещите минимални лизингови плащания към 31 декември 2022 г. са както следва:

	До 1	1-2	2-3	3-4	4-5	Общо
	година	години	години	години	години	
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
31 декември 2022 г.						
Лизингови плащания	30	26	28	32	28	144
Финансови разходи	(10)	(8)	(6)	(2)	-	(13)
Нетна настояща стойност	20	18	22	30	28	31

21. Приходи

	31 декември	31 декември
	2022	2021
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от продажба на продукция	3 580	3 011
Приходи от продажба на стоки	147	69
Приходи от продажба на услуги	40	24
Приходи от продажба на нетекущи активи	-	828
Приходи от финансираня	93	11
Други с обезщетителен характер	1856	1438
Други приходи	6	-
Общо	5 722	5 381

Приходите от оперативна дейност се състоят основно от приходи от продажба на продукция и в по-малък процент на стоки. В статията Други приходи през 2022 г. са посочени 1 856 хил. лв. приходи с обезщетителен характер (2021 г. – 1 438 хил. лв.) и приходи от финансираня. Приходите от финансираня са приходи, отчетени в резултат на ползване на механизма за компенсации за електроенергия.

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 година

22. Разходи за материали

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Електроенергия	(215)	(102)
Гориво	(233)	(202)
Производствени материали	(2,208)	(1,772)
Ремонт на автомобили	(54)	(44)
Канцеларски материали	(3)	(4)
Газ	(113)	(73)
Вода	(22)	(38)
Материали за дезинфекция	(18)	(9)
Опаковки	(193)	(180)
Рекламни материали	-	(2)
Други	(14)	-
	<u>(3,073)</u>	<u>(2,426)</u>

23. Разходи за външни услуги

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Реклама и абонаменти	(30)	(65)
Счетоводни и правни услуги	(29)	(169)
Наеми	(38)	(44)
Охрана	(10)	(8)
Такси	(32)	(19)
Местни данъци и такси	(83)	(76)
Държавни такси	(8)	(8)
Застраховки	(43)	(42)
Анализ на млякото	(7)	(38)
Ремонт на автомобили и машини	(57)	(20)
Телефон	(7)	(9)
Логистични услуги	-	(9)
Оперативен лизинг	(3)	(3)
Оценки	(2)	(3)
Други	(38)	(4)
	<u>(387)</u>	<u>(517)</u>

Възнагражденията за независим финансов одит на Групата за 2022 г. възлизат на 10 хил. лв. (2021 г.: 10 хил. лв.). През годината не са предоставяни данъчни консултации или други услуги, несвързани с одита. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

24. Възнаграждения на персонала

24.1. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 година

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за възнаграждения в т. ч.:	(545)	(472)
<i>Възнаграждения на управленски персонал</i>	(100)	(85)
Разходи за социални осигуровки	(81)	(87)
Общо	(545)	(559)

Разходите за персонала включват разходи за трудови възнаграждения на работниците и служителите и възнагражденията на управленския персонал по договори за управление и контрол в размер на 545 х. лв. (2021 г. – 472 х. лв.).

24.2. Задължения за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за заплати	30	27
Задължения за осигурителни вноски	17	17
Общо	47	44

Задълженията към персонала представляват задължения към настоящи служители на Групата, които следва да бъдат уредени през 2023 г.

25. Други оперативни разходи

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Коректив за очаквани кредитни загуби	(98)	-
Други	(19)	(10)
Общо	(117)	(10)

26. Финансови приходи и разходи

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови приходи		
Приходи от лихви	170	19
Печалба от продажба на финансови активи на разположение за продажба	5	47

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

Приходи от продажби по договори с контрагенти	-	440
Приходи от преоценка на финансови активи	24	22
Общо	199	528
	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови разходи		
Разходи за лихви	(1 267)	(1 264)
Банкови такси, комисионни и други разходи	(122)	(126)
Разходи по продажба на финансови активи на разположение за продажба	(10)	-
Общо	(1 399)	(1 390)

Приходите от лихви (2022 г. – 170 хил. лв., 2021 г. – 19 хил. лв.) са начислени по договор за заем с дъщерно дружество и са на база фиксиран пазарен лихвен процент, както и по договори с контрагенти с уговорен фиксиран лихвен процент.

Приходите от продажба на финансови активи през 2022 г. са 5 хил. лв. (2021 г. – 47 хил. лв.). Те са реализирани в резултат на покупко-продажби на акции на български дружества както на организиран, така и на неорганизиран пазар.

Към 31 декември 2022 г. е направена преоценка на финансовите активи налични към тази дата по борсови цени и са отчетени 24 хил. лв. (2021 г. - 22 хил. лв.) приходи от преоценки.

През 2022 г. Групата отчита 1 279 хил. лв. разходи за лихви (2021 г. – 1 264 хил. лв.), които са начислени във връзка с ползвани банкови кредити с лихвени проценти вариращи от 3% до 5%.

Разходите по продажба на финансови активи през 2022 г. са 10 хил. лв. (2021 г. – 0 лв.). Те са реализирани в резултат на покупко-продажби на акции на български дружества.

27. Разходи за данъци върху дохода

Очакваните разходи за данъци, базирани на приложимата данъчна ставка за България в размер на 10 % (2021 г.: 10 %), и действително признатите данъчни разходи в печалбата или загубата могат да бъдат равнени, както следва:

	31 декември 2022	31 декември 2021
	хил. лв.	хил. лв.
Печалба преди данъчно облагане	90	208
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данъци	15	(46)
Увеличения на финансовия резултат за данъчни цели	-	-
Намаления на финансовия резултат за данъчни цели	-	-
Текущ приход от данъци върху дохода	7	-
Отсрочени данъчни разходи:		
Възникване и обратно проявление на временни разлики	73	-

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

Отсрочени данъчни приходи, признати директно в другия всеобхватен доход

- -

28. Доход на акция и дивиденди

Основният доход на акция и доходът на акция с намалена стойност са изчислени, като за числител е използвана нетната печалба, подлежаща на разпределение между акционерите на предприятието майка.

Средно претегленият брой акции, използван за изчисляването на основния доход на акция, както и нетната печалба, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции, е представен, както следва:

	2022	2021
Печалба, подлежаща на разпределение (в лв.)	109	158
Средно претеглен брой акции	780 660	780 660
Основна / доход на акция (в лв. за акция)	0.14	0.20

29. Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Групата включват собствениците, други свързани лица, ключов управленски персонал и др.

Ако не е изрично упоменато, транзакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия.

29.1. Сделки с асоциирани предприятия

	2022	2021
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Продажба на услуги	28	-
Покупки на стоки	101	-

29.2. Сделки с ключов управленски персонал

Ключовият управленски персонал на Групата включва членовете на съвета на директорите. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2022	2021
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Краткосрочни възнаграждения:		
<i>Заплати</i>	100	85
<i>Разходи за социални осигуровки</i>	15	12
Общо възнаграждения	115	97

29.3. Разчети със свързани лица в края на годината

	2022	2021
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Текущи		
Вземания от:		
- собственици	29	7
- асоциирани предприятия	48	-
Общо текущи вземания от свързани лица	77	7

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2022 година

Текущи

Задължения към:

- асоциирани предприятия	-	145
Общо нетекущи задължения към свързани лица	-	145

Всички вземания предприятия представляват отпуснати краткосрочни заеми за текущи нужди с падеж през 2022 г. Те са необезпечени, с фиксиран лихвен процент и уговорени пазарни условия..

30. Оценяване по справедлива стойност

Справедливата стойност на имотите на Групата се определя на базата на доклади на независим лицензиран оценител. Тя се определя към 31 декември всяка година и в предвидените от закона случаи.

При определяне на стойността на земята е приложен сравнителният метод, при който се изхожда както от цените на сравними имоти, така и от ориентировъчни стойности за земята. Ориентировъчни стойности за земята се считат за подходящи, когато са диференцирани съобразно условията и отчитат положението и степента на развитие на имота и са определени според вида на строителното използване. Оценката по справедлива стойност се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване.

Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за земите на Групата фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

Оценката на сградите (вкл. търговски обекти като част от тях) е извършена чрез прилагане на следните методи и свързаните с тях допускания:

- Метод на вещната стойност – представлява анализ на стойността на оценяваният имот, основан на евентуалните разходи за неговото създаване към момента на оценката, увеличени със стойността на земята или на правото на строеж и извършените подобрения, намалени с акумулираната амортизация. Той се основава на принципа на заместването, т.е. че при отсъствие на неблагоприятни фактори, свързани с време, неудобства, рискове или други обстоятелства, цената, която купувач на пазара би платил за оценявания актив, няма да бъде по – висока от разходите за монтаж или изграждане на еквивалентен актив. При определяне на стойностите на обекта се изчисляват обичайните производствени разходи за единица обем или площ. Определените стойности на квадратен или кубичен метър се умножават по съответните величини на оценявания обект, като стойности за производствената стойност за строителството на един квадратен метър, при които за база се взимат действащите пазарни цени на строителните материали, услуги, съоръжения и транспорт.

- Метод на пазарните сравнения - при който се изхожда както от цените на сравними имоти, така и от ориентировъчни стойности за имота. Оценката се базира на наблюдавани цени на скорошни пазарни сделки за подобни имоти, коригирани за специфични фактори като площ, местоположение и настоящо използване. Съществени ненаблюдавани данни са свързани с корекцията за специфичните за земите и сградите на Групата фактори. Степента и посоката на тази корекция зависи от броя и характеристиките на наблюдаваните пазарни сделки с подобни имоти, които са използвани за целите на оценката. Въпреки че тези данни са субективна преценка, ръководството счита, че крайната оценка не би се повлияла значително от други възможни предположения.

- Метод на капитализация на прихода - използва се при оценката на търговски и бизнес имоти, които генерират или ще генерира приходи от наем на база на сключени или прогнозни дългосрочни договори за наем. При този метод справедливата стойност се оценява на база на

БЕЛЕЖКИ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2022 година

допускания за изгодите и задълженията от притежаването на определен имот. Използват се прогнозни входящи и изходящи парични потоци, към които се прилага дисконтов процент, за да се получи настояща стойност на актива.

• Тежестен метод – използва се комбинация от горепосочените методи за определяне на справедливата стойност на определени имоти на база на относителни тегла на използваните техники.

Най-съществените входящи данни, които не могат да бъдат наблюдавани, са оценената стойност.

31. Събития след датата на отчета за финансовото състояние

Между датата, към която е съставен настоящият финансов отчет и датата на неговото съставяне са настъпили събития, които имат отношение към оценките на активите и пасивите на Групата към 31 декември 2022 г.

Очаква се военният конфликт „Русия-Украйна” и свързаните с него икономически санкции и други мерки, предприети от правителствата по света, да имат значителен ефект както върху местните икономики на отделните страни, така и на глобалната икономика. Вероятно много от предприятията ще бъдат засегнати непряко или ще са изправени пред значителни несигурности по отношение на потенциалното му косвено въздействие, например от потенциални колебания в цените на стоките, цените на енергията, валутните курсове, недостиг на доставки, инфлация и др. На този етап ръководството не е в състояние да оцени надеждно въздействието, тъй като събитията се развиват на ежедневна база, както и че дългосрочното въздействие може също да повлияе на обемите на търговия, паричните потоци, рентабилността и др. Некоригиращите последващи събития не оказват влияние върху оценката на активите и пасивите към датата на баланса. Това се отнася, наред с други съображения, и до оценки, включително обезценка на активи, справедливи стойности и провизии.

Следователно, военният конфликт между Украйна и Русия и свързаните с него санкции към Русия, оценен като некоригиращо събитие за целите на годишните финансови отчети за 2021 г.:

- Не води до преизчисляване на приблизителни счетоводни оценки и справедливи стойности: не се изисква преразглеждане на допускания и параметри в модели за обезценка и оценка по справедлива стойност, тестове за възстановимост на вземания, кредити, дълготрайни активи, материални запаси, отсрочени данъчни активи и др. под.
- Не води до промяна в класификация (напр. текущи/нетекущи, държани за продажба/търгуване) на активи и пасиви: всякакви съпътстващи промени в намеренията на ръководството на предприятията и договореностите след 31 декември 2022г. не водят до преразглеждане на класификациите на активи и пасиви към 31 декември 2022 г.

Към датата на утвърждаването на консолидирания финансов отчет за издаване ръководството на Групата счита, че възприетите методи за управление, осигуряват необходимата степен на сигурност, осигуряваща непрекъснатост на дейността и наблюдение, анализ и оценка на рисковете и ликвидността.

32. Одобрение на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет към 31 декември 2022 г. (включително сравнителната информация) е оторизиран за издаване от Съвета на директорите на 20 април 2023 г.

Дата 20.04.2023 г.

Изпълнителен директор:
/Недко Спиридонов/

Съставител:
/Валентина Гочева/

Настоящият ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА на Група СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД (Групата), представя коментар и анализ на консолидирания финансов отчет, както и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на Групата. Изготвен е в съответствие с изискванията на чл. 39 от Закона за счетоводството, чл. 100н, ал. 7 и 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа (ЗППЦК) и изискванията по Наредба № 2 от 09.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар (Наредба № 2).

Съветът на директорите на Дружеството-майка оповестява и потвърждава, че през отчетния период:

- не е имало нередности, в които да са участвали ръководители или служители;
- всички съществени сделки са надлежно осчетоводени и са намерили отражение във финансовия отчет към 31 декември 2022 г.;
- не са констатирани измами и грешки, свързани с неспазване или пропуски във финансово-счетоводната дейност на Дружеството.

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ГРУПАТА

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО-МАЙКА

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД е холдингово дружество, учредено през 1996 г. Дружеството е с ЕИК 104075827 и със седалище и адрес на управление гр. Варна, ул. Цар Асен I-ви № 5, ет. 3 Последните промени, извършени по фирменото дело са отразени в Търговски регистър към Агенция по вписванията на 10.01.2020 г.

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки: Придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества, придобиване, управление и продажба на облигации, придобиване, оценка и продажба на патенти, отстъпване на лицензии за използване на патенти на дружества, в които холдинговото дружество участва, финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва.

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД е публично акционерно дружество, регистрирано в Комисия за финансов надзор, получило разрешение с Решение № 153-ПФ/18.10.1996 г. за потвърждаване на проспект за публично предлагане на акции. Размерът на записания капитал е 780 660 лв. Акциите са обикновени, безналични, поименни, с право на глас и номинал 1 лв. Акциите дават право на глас в Общото събрание на акционерите, ликвидационна квота и дивидент.

Акциите се търгуват на Българска фондова борса АД, неофициален пазар сегмент В, с код на емисията BG1100034989. Дружеството няма предоставени опции върху негови ценни книжа. Дълговите инструменти на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД са регистрирани на Българска фондова борса АД и се търгуват на основния пазар (BSE), сегмент облигации.

Дружеството-майка няма акционери със специални контролни права.

Към 31.12.2022 г. акционерният капитал е разпределен, както следва:

	%
Зора 2005 ЕООД	52.35
7Q FINANCIAL SERVICES LTD	6.19
Други юридически лица	10.16
Физически лица (над 10 000)	32.30
	100.00

През 2022 г. не е извършвана промяна в размера на капитала на Дружеството-майка.

През периода Дружеството-майка не е придобивало и прехвърляло собствени акции и към 31 декември 2022 г. не притежава собствени акции.

Не са налице ограничения върху прехвърлянето на акции на Дружеството-майка и ограничения върху правата на глас или необходимост от получаване на одобрение от Дружеството или друг акционер. Крайните срокове за упражняване на правото на глас са съгласно разпоредбите на Закона за публично предлагане на ценни книжа. На Групата не са известни споразумения между акционерите, които могат да доведат до ограничения в прехвърлянето на акции или правото на глас.

На Групата не са известни договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции от настоящи акционери.

Не са налице съществени договори на Дружеството-майка, които пораждаат действие, изменят се или се прекратяват поради промяна в контрола на Дружеството-майка при осъществяване на задължително търгово предлагане.

Дружеството-майка има едностепенна система на управление и се управлява от Съвет на директорите. Ръководството на дружеството се състои от:

Недко Тодоров Спиридонов – председател;

Михаела Росенова Михайлова – член;

Теодора Владимирова Чунгарова – член.

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор Недко Спиридонов.

Към 31.12.2022 г. Групата включва: Дружеството-майка СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД и две дъщерни дружества Маркели млечна индустрия ЕООД и Абламилк ЕООД.

Седалището и адресът на управление на Маркели млечна индустрия ЕООД е гр. Варна ул. Димитър Станчев 6. Дружеството се представлява и управлява от управителя Недко Спиридонов.

Седалището и адресът на управление на Абламилк ЕООД е гр. Луковит ул. Йордан Йовков12. Дружеството се представлява и управлява от управителя Недко Спиридонов.

II. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 39 ОТ ЗАКОНА ЗА СЧЕТОВОДСТВОТО

1. Преглед на резултатите от дейността на Групата през 2022 година и основни рискове, пред които е изправена (чл. 39, т. 1 от Закон за счетоводството)

Групата завършва отчетния период с финансов резултат печалба в размер на 109 хил. лв. Стопанската дейност, която формира основния дял в приходите е производство на млечни продукти и изделия. Дейността на Дружеството-майка е управление на дружествата от инвестиционния си портфейл и предоставяне на кредити на същите.

Рискове, свързани със стопанската дейност на дружеството (бизнес риск).

Бизнес риска, наричан още стопански риск се дефинира като вероятност от неблагоприятни промени в пазарните и икономическите условия, в които функционира Групата. Тези промени косвено се отразяват върху финансовия резултат и рентабилността. Основен компонент на стопанския риск е пазарния риск, който се дефинира като вероятност от намаляване на обема на продажбите поради неблагоприятно въздействие на пазарните фактори – свиване на потреблението, конкуренция и други причини от пазарен характер.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите на прогнозиране на финансовите пазари и за постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на Групата. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни

контролни механизми, въведени за да се определят адекватни цени на продуктите на Групата и на привлечения от Групата заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на направените от нея инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Управлението на риска в Групата се осъществява текущо от изпълнителния директор и главния счетоводител, съгласно политиката определена от Дружеството-майка.

Най-значимите фактори, влияещи на дейността на Групата са промяната на пазарния лихвен процент и движението на цените на регулирания пазар на ценни книжа. През отчетния период холдингът е предоставял кредити на своите дъщерни предприятия. През 2022 г. не е имало съществени икономически, фискални или политически фактори, които да са оказали съществено влияние върху дейността на Групата или инвестициите на местните акционери.

2. Анализ на финансови и нефинансови основни показатели за резултата от дейността на Групата (чл. 39, т. 2 от Закон за счетоводство), както и описание на състоянието на Групата и разясняване на годишния консолидиран финансов отчет (чл. 247, ал. 1 от Търговски закон)

Основни финансови показатели

Хил. лв. .

№	Показатели	2022 година	2021 година	Изменение	
				стойност	процент
1	Нетен Финансов резултат	109	180	(71)	(39,44)
2	Нетен размер на приходите от продажби	3 767	3 927	(160)	(4,07)
3	Собствен капитал	2 987	2 928	59	2,02
4	Пасиви/дългосрочни и краткосрочни/	32 798	35 133	(2 335)	(6,65)
5	Активи	35 785	38 061	(2 276)	(5,98)
6	Приходи	5 921	5 904	17	0,29
7	Разходи	6 062	5 897	165	2,80
8	Текущи активи	16 067	18 369	(2 302)	(12,53)
9	Текущи задължения	5 568	5 775	(207)	(3,58)
10	Текущи вземания	14 220	15 546	(1 326)	(8,53)
11	Материални запаси	1 299	1 318	(19)	(1,44)
12	Текущи финансови активи	640	563	77	13,68
13	Парични средства	8	957	(949)	(99,16)

Нетна рентабилност в проценти:					
14	Рентабилност на приходите от продажби	2,894	4,58	(1,69)	(36,87)
15	Рентабилност на СК	3,649	6,148	(2,50)	(40,64)
16	Рентабилност на пасивите	0,332	0,512	(0,18)	(35,13)
17	Капитализация на активите	0,305	0,473	(0,17)	(35,59)
Ефективност:					
18	Коеф.на ефективност на разходите	0,977	1,001	(0,02)	(2,44)
19	Коеф.на ефективност на приходите	1,024	0,999	0,02	2,50
Ликвидност:					
20	Обща ликвидност	2,886	3,181	(0,30)	(9,28)
21	Бърза ликвидност	2,652	2,692	(0,04)	(1,47)
22	Незабавна ликвидност	0,116	0,263	(0,15)	(55,78)
23	Абсолютна ликвидност	0,001	0,166	(0,16)	(99,13)
Финансова автономност:					
24	Коеф.на финансова автономност	0,091	0,083	0,01	9,28
25	Коеф.на задлъжнялост	10,980	11,999	(1,02)	(8,49)

Коефициенти на рентабилност

Рентабилност на приходите от продажби - изразява отношението на нетния финансов резултат и нетните приходи от продажби.

Рентабилност на СК - изразява отношението на нетния финансов резултат и собствения капитал.

Рентабилност на пасивите - изразява отношението на нетния финансов резултат и пасивите.

Капитализация на активите - изразява отношението на нетния финансов резултат и активите.

Коефициенти на ефективност

Коефициент на ефективност на разходите - изразява отношението на приходите и другите доходи и сумата на разходите.

Коефициент на ефективност на приходите - изразява отношението на разходите и приходите и другите доходи.

Коефициенти на ликвидност

Коефициент на обща ликвидност – отношение между текущите активи и текущите пасиви.

Коефициент на бърза ликвидност – отношение между текущите активи без материалните запаси и текущите пасиви.

Коефициент на незабавна ликвидност – отношение между текущите активи без материалните запаси и текущите вземания, и текущите пасиви.

Коефициент на абсолютна ликвидност – изчислява се като отношение на паричните средства и еквиваленти към текущите пасиви.

Коефициент на финансова автономност – съотношение на собствения капитал към всички пасиви.

Коефициент на задлъжнялост - съотношение на пасивите към собствения капитал.

Сравнителният анализ на данните показва намаление на печалбата на Групата през 2022 г. спрямо 2021 г. с 39,44 %. В Групата през 2022 г. са реализирани приходи с 0,29 % повече от колкото са били през 2021 г. в резултат на продажби и други операции, свързани с реструктурирането и реорганизирането на дейността, съгласно стратегията за развитие, възприета от Дружеството-майка. На тази база собственият капитал нараства със 2,02 %. Отчита се намаление в размера на пасивите, като в тази връзка се вижда и намаление с почти същия процент и на активите на Групата. Паричните средства са намалени през 2022 г. спрямо 2021 г. с 99,16 %.

По същите причини коефициентите на рентабилност на приходите, собствения капитал и пасивите бележат намаление за 2022 г. спрямо 2021 г., коефициентът на задлъжнялост също се е намалил.

Относно ефективността на разходите, стойността на коефициента намалява поради извършването на разходи в текущия период, които касаят промени в дейността – реструктуриране и разширяване. От своя страна ефективността на приходите се е увеличила с 0,50 %.

При показателите за ликвидност на Групата незабавна и абсолютна ликвидност, се наблюдават стойности с намаление в текущата спрямо 2021 г.

3. Съществени събития, които са настъпили след датата, към която е съставен годишния консолидиран финансов отчет (чл. 39, т. 3 от Закон за счетоводство)

Няма важни събития, настъпили след датата на съставяне на годишния консолидиран финансов отчет за 2022 г. и до датата на одобряване за издаване на този доклад за дейността, които да изискват корекция в представените показатели във финансовия отчет за годината, завършваща на 31.12.2022 г.

Събитие, което има отражение върху дейността и резултатите към датата на съставяне на годишния финансов отчет е обявената война между Русия и Украйна, която породи след себе си налагането на санкции и ограничения от страна на Европейския съюз, САЩ, Великобритания и други спрямо Руската Федерация, Руската централна банка, кредитни институции и компании, както и физически лица. Промяната в общата икономическа ситуация

обаче може да изисква преразглеждане на някои допускания и преценки. Същевременно инфлацията продължава да се засилва, като се очаква допълнително увеличение на цените на основните суровини и материали.

4. Бъдещо развитие и стопански цели (чл. 39, т. 4 от Закон за счетоводство) и планирана стопанска политика през следващата година (чл. 247, ал. 3 от Търговски закон)

В допълнение на споменатото по-горе в настоящия доклад за дейността, основна цел на ръководството на Групата и през следващата година ще бъде фокусирана върху подобряване на натрупания добър професионален опит и осигуряване на разумно увеличение на обемите на дейността на Групата. Ръководството на Групата има оптимистични възгледи относно развитието на бизнеса и счита, че адекватният контрол ще помогне за осигуряване на стабилност в развитието и още по-добри резултати.

5. Научноизследователска и развойна дейност (чл. 39, т. 5 от Закон за счетоводство)

Групата не осъществява научноизследователска и развойна дейност и към момента не се планира стартирането на такава.

6. Информация за придобиване на собствени акции, изисквана по реда на чл. 187д и 247 от Търговски закон (чл. 39, т. 6 от Закон за счетоводство)

Към 31.12.2022 г. дружествата от Групата не са придобивали и не притежават собствени акции. През отчетния период не са закупувани или продавани дялове на контролиращите дружества, нито чрез доверени или подставени лица.

През 2022 г. не са изплащани лихви по чл. 190, ал. 2 от ТЗ, както и не са разпределяни дивиденди към акционерите.

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват само възнаграждения по договори за управление и контрол в размер на 100 хил. лв. Към 31.12.2022 г. няма условни или разсрочени възнаграждения, както и суми дължими за пенсии, обезщетения за пенсиониране или други подобни.

Няма членове на Съвета на директорите или управители, които да притежават акции на Дружеството-майка или права за придобиване на акции.

Членовете на Съвета на директорите или управители не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници.

Участие на членовете на Съвета директорите в управлението на други дружества към 31.12.2022 г., съгласно изискванията на чл. 247, ал. 2, т. 4 и 5 от ТЗ:

Към 31.12.2022 г. Недко Тодоров Спиридонов има участия в следните дружества:

Управител на Зора 2005 ЕООД, ЕИК 130181995

Управител на Булконтракт-2003 ЕООД, ЕИК 131057727.

Управител на Маркели млечна индустрия ЕООД, ЕИК 205109429

Към 31.12.2022 г. Михаела Росенова Михайлова няма участия в дружества.

Към 31.12.2022 г. Теодора Владимирова Чунгарова също няма такива участия.

Информация относно протичането на дейността и състоянието на Групата и разяснения относно годишния финансов отчет

В раздел II, т. 2 е описана дейността и състоянието на Групата и се разяснява годишния консолидиран финансов отчет.

Планирана стопанска политика през следващата година (чл. 247, ал. 3 от ТЗ)

Информацията е отразена в раздел II, т. 4 от настоящия доклад – бъдещо развитие на Групата (чл. 39, т. 4, от Закон за счетоводство).

Придобивания

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД има две дъщерни дружества, които са придобити през 2019 г. - Маркели Млечна Индустрия ЕООД и Абламилк ЕООД.
През 2022 г. няма придобивания на други дружества.

Контролиращи дружества

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД е публичното дружество, чиито акции се търгуват на регулиран пазар – Българска фондова борса АД и което се подчинява на изискванията за оповестяване в съответствие с правото на ЕС или еквивалентни международни стандарти, осигуряващи адекватна степен на прозрачност по отношение на собствеността и като такова за него/съответно за неговите дъщерни дружества, които то контролира пряко и/или непряко, е предвидено изключение за деклариране на действителен собственик, съгласно параграф 2, ал. 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари.

Към 31.12.2022 г. собствеността върху Групата е разпределена между множество акционери, с най-голям дял, от които е Зора 2005 ЕООД, притежаващо 52.35 % от капитала на Дружеството-майка. Дяловете на Зора 2005 ЕООД не се търгуват на фондова борса.

7. Наличие на клонове на дружеството

Дружеството-майка няма регистрирани клонове за осъществяване на дейността си.

8. Използвани финансови инструменти (чл. 39, т. 8 от Закон за счетоводство) и управление на финансовия риск

Притежаваните от Групата финансови активи са основно акции и дялове в местни компании, вземания по продажби, търговски вземания и наличности по разплащателни сметки в банки. Тези недеривативни финансови активи са с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар, с изключение на акции и дялове, които се търгуват на БФБ.

Управлението на финансовия риск в Групата се осъществява текущо от Ръководството, съгласно политиката определена от компанията-майка. То е разработило основните принципи на общото управление на финансовия риск, на базата на които са определени конкретните процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден.

Пазарен риск

Валутен риск

Групата не осъществява сделки в чуждестранна валута, поради което тя до голяма степен не се влияе от риска, свързан с възможните промени на валутните курсове.

Лихвен риск

Тъй като Групата има значими лихвоносни активи, приходите и оперативните парични потоци са зависими от промените в пазарните нива на лихвите. Финансовите инструменти, които потенциално излагат Групата на лихвен риск, са предимно предоставените заеми. Групата е потенциално изложена на лихвен риск на справедливата стойност в случай, че пазарните лихвени нива нараснат или спаднат съществено спрямо договорените. Ръководството счита, че поради слабото колебание в пазарните равнища на лихвите, Групата не е изложена на значителен лихвен риск на паричния поток и справедливата стойност.

Ценови риск

Групата не е изложена на съществен ценови риск от негативни промени в цените на стоки, продукцията и материали, тъй като не оперира с такива.

Кредитен риск

Кредитен риск е основно рискът, при който клиентите и другите контрагенти няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания.

От извършения преглед на вземанията за 2022 г. е установено, че в Групата няма понесени загуби от несъбираеми вземания. Групата не очаква промени в бизнеса си и в краткосрочен план анализът със сценарии на ръководството показва, че ефектите от промените в макроикономическата среда върху риска за неизпълнение е несъществен по размер към 31.12.2022 г. На това основание, след направен преглед на размера и структурата на вземанията, ръководството е решило да направи обезценка на някои вземания и да отчете минимален риск от очаквани кредитни загуби към 31.12.2022 г. в размер на 98 хил. лв.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране, вкл. чрез осигуряване на адекватни кредитни ресурси. При нужда от средства за оперативни и инвестиционни цели, същите се осигуряват от компанията-майка чрез кредити.

Политически риск

Политическият риск отразява влиянието на политическите процеси в страната, които от своя страна влияят върху възвръщаемостта на инвестициите. Определящ фактор за дейността на даден отрасъл и респективно дейността на фирмата е формулираната от правителството дългосрочна икономическа програма, както и волята да се осъществяват набелязаните приоритетни стъпки. Степента на политическия риск се асоциира с вероятността за промени в неблагоприятна посока на водената от правителството икономическа политика или в по-неблагоприятния случай - смяна на правителството и като следствие от това с опасността от негативни промени в инвестиционния климат.

Макроикономически рискове

Икономиката на България като малка държава е силно зависима от европейската и световната икономика.

Въпреки отпадането на противоепидемиологичните мерки и възобновяването на дейността на дружествата, много икономически сектори останаха засегнати от ефектите на пандемията от коронавирус. Коронавирус пандемията доведе до значителна волатилност на финансовите и стоковите пазари в България и в световен мащаб. Различни правителства, включително България обявиха мерки за предоставяне както на финансова, така и на нефинансова помощ за засегнатите сектори и засегнатите бизнес организации. Въпреки това, пандемията не се отрази значително върху финансовото състояние и резултатите от дейността на Групата през 2022 г.

В края на м. февруари 2022 г. редица държави (включително САЩ, Обединеното кралство, Канада, Швейцария, Япония и ЕС) наложиха санкции срещу определени юридически и физически лица в Русия поради официалното признаване от нейна страна на два отделени се от Украйна региона като Донецката народна република и Луганската народна република, и започналите на 24 февруари 2022 г. военни операции на територията на Украйна. Допълнително бяха направени съобщения и за допълнителни санкции, вкл. към руската държава.

Введените санкции могат пряко да засегнат както санкционирания субекти, така и определени физически лица и други субекти, контролирани от тези юридически и физически лица. В допълнение, бизнес контрагентите на тези санкционирани субекти могат да бъдат косвено засегнати, така както и някои отрасли на руската икономика.

Въздействието на събитията, свързани с военния конфликт върху общата икономическа ситуация може да наложи преразглеждане на някои допускания и преценки. Това може да доведе до съществени корекции на балансовата стойност на определени активи и пасиви в рамките на текущата финансова година. На този етап ръководството на Групата не е в състояние надеждно да оцени потенциалното въздействие, тъй като събитията се развиват ежедневно.

Пазарните обеми, както и маржове се очаква да продължат да бъдат под натиск, независимо от очакваното възстановяване на икономиката.

Очакванията за бизнес климата са предпазливо оптимистични.

Инфлационен риск

Инфлацията в страната е важен фактор, касаещ реалната възвращаемост на инвестициите в България. Основните рискове, свързани с инфлацията се отнасят до развитието на международните цени и до темпа на икономически растеж в страната.

В публикуваната макроикономическата прогноза на БНБ през 2022 г. се наблюдаваше тенденция към ускоряване на годишния темп на изменение на потребителските цени, който достигна най-висока стойност от 15.6% през септември 2022 г. Впоследствие инфлацията, измерена чрез хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ), се забави до 14.3% през декември 2022 г. вследствие на низходящата динамика на цените на енергийните суровини (природен газ, електроенергия и петрол) на международните пазари.

Годишната инфлация се очаква да се забави до 4.2% в края на 2023 г. (при интервал от 0.0% до 9.5% при 60% вероятност според конструираното вероятностно разпределение) и до 3.3% в края на 2024 г. (при интервал от -1.4% до 10.1% при 60% вероятност според конструираното вероятностно разпределение). Очакваната низходяща динамика е резултат от дефлационната външна среда в съответствие с допусканията за понижения на цените в евро на петрола и храните на международните пазари. Въпреки същественото забавяне на инфлацията в края на 2023 г., средно за 2023 г. очакваме тя да остане висока (7.0%), тъй като в краткосрочен план натискът върху производствените цени, включително поради минали увеличения на цените на суровините, ограниченото предлагане и недостига на работна ръка, ще продължи да се отразява върху потребителските цени. Вътрешни за страната фактори с проинфлационно влияние през целия прогнозен хоризонт се очаква да бъдат прогнозираният растеж на разходите за труд на единица продукция и растежът на частното потребление.

Рискове, свързани с регулации, засягащи климатичните промени:

Ръководството на Групата подкрепя идеята за отговорния и екологично устойчив бизнес, който не само носи полза на бизнеса и обществото, но също така допринася за социалното, икономическо и екологично развитие и подобряване на качеството на живот като цяло. Ръководството на Групата се стреми към устойчиво развитие на организацията, ресурсите, хората и обществото като цяло. Групата осигурява публичност и прозрачност на управлението, защитава правата на всички акционери и се отнася към тях равнопоставено.

Ръководството на Групата поддържа ефективни връзки с всички заинтересовани лица, като спазва принципите за прозрачност и бизнес етика. Групата отчита интересите както на акционерите, така и на доставчици, клиенти/контрагенти, служители, кредитори и други и ги идентифицира въз основа на тяхната степен, сфери на влияние и отношение към нейното развитие. Основен критерий при избора на ръководни кадри е компетентността, образованието и опита в различни сфери на икономическия и социален живот, а не възрастта, пола, социалното положение или вероизповедание. Стимулира се личната инициатива, развива се индивидуалността и се работи за повишаване мотивацията на кадрите.

Изменението на климата може да повлияе върху активите и пасивите на предприятието през отчетния или в бъдещ период. Промените в законодателството, които са в резултат на климатичните въпроси, могат да са известни (напр. регулации или договорени ангажименти за смекчаване на ефектите от замърсяването) или само очаквани (напр. потенциални промени в бизнес моделите, както и в поведението на потребители, търговски контрагенти, кредитори и инвеститори). Те се отразяват на справедливата стойност на активите/пасивите независимо дали рисковете или възможностите, свързани с тях, са реални, или предполагаеми.

В съответствие с предходната година, към 31 декември 2022 г. Групата не е идентифицирала значителни рискове, предизвикани от климатичните промени, които биха могли да окажат негативно и съществено влияние върху консолидирания финансов отчет на Групата. Ръководството непрекъснато оценява въздействието на свързаните с климата въпроси.

Установените в Групата практики осигуряват надежден баланс между развитието на Групата и икономическото, социалното и екологосъобразното развитие на средата, в която тя функционира.

Предположенията биха могли да се променят в бъдеще в отговор на предстоящи екологични разпоредби, поети нови ангажименти и променящо се потребителско търсене. Тези промени, ако не бъдат предвидени, биха могли да окажат влияние върху бъдещите парични потоци, финансовите резултати и финансовото състояние на Групата.

Управление на капиталовия риск

Целите на Групата са свързани с управлението на капитала да осигури възможности тя да продължи да функционира като действаща група, за да може да генерира съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите и стопански ползи на другите заинтересовани лица участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура. При нужда от средства за оперативни и инвестиционни цели, същите се осигуряват от компанията-майка чрез заеми. Дружеството-майка регулярно наблюдава осигуреността и структурата на капитала.

9. Разкриване на регулирана информация

През 2022 г. Групата разкрива регулирана информация чрез информационната система на КФН e-Register, информационната система на БФБ www.extri.bg и чрез медията www.infostock.bg.

Интернет страницата на Дружеството-майка, където е публикувана вътрешната информация по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 596/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. относно пазарната злоупотреба (Регламент относно пазарната злоупотреба) и за отмяна на Директива 2003/6/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и директиви 2003/124/ЕО, 2003/125/ЕО и 2004/72/ЕО на Комисията (ОВ, L 173/1 от 12 юни 2014 г.)

(Регламент (ЕС) № 596/2014) относно обстоятелствата, настъпили през изтеклата година е следната: www.sever-holding.com.

ИНФОРМАЦИЯ СЪГЛАСНО ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

на Наредба 2 от 09.11.2021 г. за първоначално и последващо разкриване на информация при публично предлагане на ценни книжа и допускане на ценни книжа до търговия на регулиран пазар

1. Информация, дадена в стойностно и количествено изражение относно основните категории стоки, продукти и/или предоставени услуги, с посочване на техния дял в приходите от продажби на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, като цяло и промените, настъпили през отчетната финансова година.

Приходите на Групата за 2022 г. са в общ размер 5 722 хил. лв. Основните приходи на Групата са от продажба на продукцията собствено производство – млечни изделия от типа сирена, кашкавали, кисели и пресни млека, масло, извара и др. Тъй като това са продажби на множество дребни продукти е невъзможно да се посочи дял на някой по-значим продукт в приходите от продажби.

Другите приходи са с обезщетителен характер във връзка с неспазени условия по договори. Групата отчита и финансови приходи от сделки с финансови активи.

	хил. лв.	Относителен дял
Приходи от продажби на продукцията, стоки и услуги	3 767	63.93 %
Друг оперативен доход	1 705	28.89 %
Изменение на наличностите от продукцията и незавършено производство	231	3.91 %
Финансови приходи	199	3.37 %
Общо:	5 902	100.00 %

2. Информация относно приходите, разпределени по отделните категории дейности, вътрешни и външни пазари, както и информация за източниците за снабдяване с материали, необходими за производството на стоки или предоставянето на услуги с отразяване степента на зависимост по отношение на всеки отделен продавач или купувач/потребител, като в случай, че относителният дял на някой от тях надхвърля 10 на сто от разходите или приходите от продажби, се предоставя информация за всяко лице поотделно, за неговия дял в продажбите или покупките и връзките му с емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Групата няма различни дейности и не категоризира дейността си. Не извършва дейност на международните пазари. Снабдяването с материали и суровини е само от доставчици в страната.

Производствената дейност на дъщерното дружество Абламилк ЕООД изисква покупката на различни суровини и материали, и съответно доставчиците на тези суровини и материали са различни. През 2022 г. има само един доставчик на производствени суровини с покупки, формиращи над 10 % от разходите за материали за периода.

Произвежданата продукция по своята същност предполага основните клиенти на дъщерното дружество да бъдат търговци на дребно. През периода има един клиент на едро, чиито продажби формират значителни приходи надхвърлящи 10 %.

3. Информация за сключени сделки от съществено значение за дейността на Групата.

През отчетния период няма сключени съществени сделки.

4. Информация относно сделките, сключени между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и свързани лица, през отчетния период, предложения за сключване на такива сделки, както и сделки, които са извън обичайната му дейност или съществено се отклоняват от пазарните условия, по които емитентът, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК или негово дъщерно дружество, е страна с посочване на стойността на сделките, характера на свързаността и всяка информация, необходима за оценка на въздействието върху финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

Сключен е договор за заем с дъщерно дружество в качеството му на заемател, по който няма договорени необичайни условия и/или отклоняване от пазарни цени (лихвени нива). Не са уговаряни обезпечения.

Няма търговски продажби, по които да са договорени необичайни условия и/или отклоняване от пазарни цени. Не са уговаряни лихви.

5. Информация за събития и показатели с необичаен за емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, характер, имащи съществено влияние върху дейността му, и реализираните от него приходи и извършени разходи; оценка на влиянието им върху резултатите през текущата година.

През 2022 г. не са настъпили събития с необичаен характер, имащи съществено влияние върху дейността на Групата.

6. Информация за сделки, водени извънбалансово - характер и бизнес цел, посочване финансовото въздействие на сделките върху дейността, ако рискът и ползите от тези сделки са съществени за емитента и ако разкриването на тази информация е съществено за оценката на финансовото състояние на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК.

През 2022 г. не са извършвани сделки, водени извънбалансово.

7. Информация за дялови участия на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, за основните му инвестиции в страната и в чужбина (в ценни книжа, финансови инструменти, нематериални активи и недвижими имоти), както и инвестициите в дялови ценни книжа извън неговата икономическа група и източниците/начините на финансиране.

Към 31.12.2022 г. Дружеството-майка притежава следните дъщерни дружества:

„Маркели Млечна Индустрия” ЕООД с ЕИК: 205109429, участието е в размер на 100%;

„Абламлк” ЕООД с ЕИК: 110109429, участието е в размер на 100% чрез дъщерното дружество „Маркели Млечна Индустрия” ЕООД.

Групата притежава портфейл от инвестиции в акции на публично търгуеми компании и дялове в колективни инвестиционни схеми.

Инвестициите са извършени със собствени средства и със средства от облигационния заем, емитиран от Дружеството-майка през 2020 г.

„Маркели Млечна Индустрия” ЕООД притежава 19% от капитала на дружество „Виа финанс” ООД с ЕИК: 175071628 със сходен предмет на дейност.

8. Информация относно сключените от емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, от негово дъщерно дружество, в качеството им на заемополучатели, договори за заем с посочване на условията по тях, включително на

крайните срокове за изплащане, както и информация за предоставени гаранции и поемане на задължения.

Към 31.12.2022 г. Дружеството-майка е страна по получени заеми в общ размер на 294 хил. лв. при лихвени равнища от 4,5 % и падежиращи в периода до края на 2023 г., както и облигационен заем в общ размер на 22 000 хил. лв. при 4% лихвен процент и падежиращ в периода от 2024 г. до 2028 г.

Към 31.12.2022 г. дъщерните дружества са страни по получени заеми в общ размер на 1 000 хил. лв. при лихвени равнища от 3 до 4,5 % падежиращи в периода до края на 2023 г., както и заем в общ размер на 15,000 хил. лв. при 3% лихвен процент и падежиращ през 2026 г.

9. Информация относно сключените от емитент, съответно лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или от техни дъщерни дружества заеми, предоставяне на гаранции или поемане на задължения общо към едно лице или негово дъщерно дружество, включително и на свързани лица с посочване на имена или наименование и ЕИК на лицето, характера на взаимоотношенията между емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или техните дъщерни дружества и лицето заемополучател, размер на неизплатената главница, лихвен процент, дата на сключване на договора, краен срок на погасяване, размер на поетото задължение, специфични условия, различни от посочените в тази разпоредба, както и целта за която са отпуснати, в случай че са сключени като целеви.

През периода Дружеството-майка е предоставило необезпечен краткосрочен заем в размер на 10 113 хил. лв. на своето дъщерно дружество, при лихвен процент 4,5 % и падежиращ в периода до края на 2023 г.

10. Информация за използването на средствата от извършена нова емисия ценни книжа през отчетния период.

През отчетния период няма извършена нова емисия ценни книжа.

11. Анализ на съотношението между постигнатите финансови резултати, отразени във финансовия отчет за финансовата година, и по-рано публикувани прогнози за тези резултати.

Групата не е публикувала прогнозни резултати от дейността за текущата финансова година.

12. Анализ и оценка на политиката относно управлението на финансовите ресурси с посочване на възможностите за обслужване на задълженията, евентуалните заплахи и мерки, които емитентът, съответно лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, е предприел или предстои да предприеме с оглед отстраняването им.

Ръководството на Групата поддържа оптимално количество парични наличности с цел осигуряване на достатъчна ликвидност за покриване на текущите задължения. Планирането и координирането на паричните постъпления и разплащания, от гледна точка на срочност и размери е от изключителен приоритет на ръководството.

13. Оценка на възможностите за реализация на инвестиционните намерения с посочване на размера на разполагаемите средства и отразяване на възможните промени в структурата на финансиране на тази дейност.

Приоритет за Групата в инвестиционните ѝ намерения е нарастването на стойността и пазарната цена на акциите и изплащане на дивиденди на акционерите, при запазване и увеличаване на стойността на собствения капитал. При необходимост от финансиране на

дейността при наличие на перспективни инвестиционни проекти Групата увеличава паричните си потоци чрез емитирането на облигации, договарянето на банкови заеми или търговски заеми. Ръководството е планирало развитие на дейността на Групата посредством придобиване на участия в местни компании, с което счита че ще успее да постигне икономически растеж.

14. Информация за настъпили промени през отчетния период в основните принципи за управление на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и на неговата група предприятия по смисъла на Закона за счетоводството.

Няма промени в основните принципи на управление през отчетния период.

15. Информация за основните характеристики на прилаганите от емитента, съответно лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в процеса на изготвяне на финансовите отчети система за вътрешен контрол и система за управление на рискове

Системите за вътрешен контрол и управление на рисковете целят най-вече защита правата и интересите на акционерите, занижаване на рисковете, осигуряване на надеждност и достоверност на отчетността съобразно нормативните изисквания.

Участниците в системите за вътрешен контрол и управление на рисковете са членовете на ръководните органи.

16. Информация за промените в управителните и надзорните органи през отчетната финансова година

Промяна в състава на управителния орган през 2022 г. е извършена в дъщерното дружество „Абламилк“ ЕООД с освобождаването на управителя Миглена Грънчарова. Към 31.12.2022 г. управител с Айлин Карагъзова-Такалова.

17. Информация за размера на възнагражденията, наградите и/или ползите на всеки от членовете на управителните и на контролните органи за отчетната финансова година, изплатени от емитента, който не е публично дружество, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, и негови дъщерни дружества, независимо от това, дали са били включени в разходите на емитента, съответно лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или произтичат от разпределение на печалбата, включително:

а) получени суми и непарични възнаграждения през 2022 г.

б) условни или разсрочени възнаграждения, възникнали през годината, дори и ако възнаграждението се дължи към по-късен момент:

в) сума, дължима от емитента, който не е публично дружество, съответно лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, или негови дъщерни дружества за изплащане на пенсии, обезщетения при пенсиониране или други подобни обезщетения.

СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД като Дружество-майка, е публично дружество и за възнагражденията на Съвета на директорите се изготвя отделен Доклад за изпълнение на политиката на възнагражденията, който е елемент на годишния индивидуален финансов отчет.

18. За публичните дружества - информация за притежавани от членовете на управителните и на контролните органи и прокуристите акции на емитента, включително акциите, притежавани от всеки от тях поотделно и като процент от акциите от всеки клас, както и предоставени им от емитента опции върху негови ценни книжа-вид и размер на ценните книжа, върху които са учредени опциите, цена на упражняване на опциите, покупна цена, ако има такава, и срок на опциите.

Членовете на Съвета на директорите на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД не притежават акции от капитала на дружеството.

19. Информация за известните на дружеството договорености (включително и след приключване на финансовата година), в резултат на които в бъдещ период могат да настъпят промени в притежавания относителен дял акции или облигации от настоящи акционери или облигационери.

На Дружествата от Групата не са известни такива договорености.

20. Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на емитента, съответно лицето по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал; ако общата стойност на задълженията или вземанията на емитента, съответно лице по § 1д от допълнителните разпоредби на ЗППЦК, по всички образувани производства надхвърля 10 на сто от собствения му капитал, се представя информация за всяко производство поотделно.

Дружествата от Групата нямат висящи съдебни, административни или арбитражни производства касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения му капитал.

21. Имена на директора за връзка с инвеститора, включително телефон и адрес за кореспонденция.

Директор за връзка с инвеститорите: Валентина Гочева, тел. 0896/023 443; адрес: гр. Варна, ул. „Цар Асен I-ви“ № 5, ет. 2, ел. поща: office@sever-holding.com

Отговорности на ръководството

Съгласно българското законодателство, ръководството на Групата следва да изготви консолидиран финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и точна представа за неговото финансово състояние към края на отчетния период. Ръководството потвърждава, че е направило разумни оценки, предпазливи преценки и предположения и е приложило адекватни политики при изготвяне на годишния консолидиран финансов отчет към 31.12.2022 г.

Годишния консолидиран доклад за дейността на Група СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД е одобрен за издаване от Съвета на директорите на дружеството на 20 април 2023 г. и е подписан от Недко Спиридонов на 20 април 2023 г.

20.04.2023 г.
гр. Варна

Изпълнителен директор: _____
/Недко Спиридонов/

ДЕКЛАРАЦИЯ

за корпоративно управление
на ГРУПА СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД

Групата разглежда доброто корпоративно управление като част от съвременната делова практика, съвкупност от балансираны взаимоотношения между Управителните органи на Дружеството-майка, неговите акционери и всички заинтересовани лица – служители, търговски партньори, кредитори на компанията, потенциални и бъдещи инвеститори и обществото като цяло.

В своята дейност Групата се ръководи от националните принципи на корпоративното управление, препоръчани за прилагане от Националната комисия по корпоративно управление. Наред с принципите, носещите препоръчителен характер, Групата установява определен набор от изискванията за корпоративно управление, спазването на които е задължително за управителните органи на Групата, като за целта приема Кодекс за корпоративно управление. (*информация по чл. 100н, ал. 8, т. 16 от ЗППЦК*).

Кодекса за корпоративното управление е разработен при спазване на всички разпоредби, застъпени в приложимите закони. Кодексът е съобразен с изискванията на Националния кодекс за корпоративно управление, препоръчани за прилагане от Националната комисия по корпоративно управление и включва приемането на конкретни мерки за прилагане на принципите на добро корпоративно управление.

Кодекса за корпоративно управление определя политиката и принципите, към които ще се придържа ръководството на Групата за осигуряване на възможност на акционерите да упражняват по-пълно своите права, за подобряване процеса на разкриване на информация и за подпомагане на мениджмънта при организиране на дейността на Групата.

Взаимоотношенията, възникващи между инвеститорите на Дружеството-майка и мениджърите, във връзка с управлението и дейността на Групата, както и предприетите мерки за защита правата на акционерите, заинтересованите лица и повишаване на тяхната информационна обезпеченост са в основата на корпоративното управление на Групата. Много от въпросите, свързани с концепцията за корпоративното управление имат по-скоро етичен, отколкото юридически характер, което изисква те да бъдат застъпени в по-голяма степен в цялостната дейност на Групата. Действайки съгласно

принципите за добро корпоративно управление, Групата ще гарантира съблюдаване на интересите на акционерите и увеличаване на тяхното благосъстояние.

Групата декларира своя ангажимент относно:

1. Система за вътрешен контрол (информация по чл. 100н, ал. 8, т. 3 от ЗППЦК)

1.1. Установена е система за вътрешен контрол, целта на която е да защитава интересите и правата на акционерите, запазване на активите чрез предотвратяване, разкриване и отстраняване на съществуващи изисквания и техните причини.

1.2. Системата за вътрешен контрол в Дружеството-майка се прилага за постигане на стратегически цели, повишаване на оперативната ефективност, снижаване на рисковете, осигуряване на надеждността и достоверността на отчетността в съответствие с нормативните изисквания.

1.3. Участниците в системата за вътрешен контрол, които осъществяват контролната дейност на различни равнища са ръководството на Дружеството-майка и ръководителите на структурни подразделения.

1.4. Контролните функции на участниците в системата за вътрешен контрол са регламентирани със заповед и индивидуално определени в длъжностните характеристики на участниците.

2. Система за управление на риска (информация по чл. 100н, ал. 8, т. 3 от ЗППЦК).

2.1. Ръководството на Групата се стреми да развива активно управление на риска, като за целта е внедрило система за управление на рисковете и насочва усилията си за нейното подобряване в съответствие с най-добрите международни практики.

2.2. Системата за управление на риска определя правомощията и отговорностите в структурните подразделения на дружеството, организацията и реда за взаимодействие при управление на рисковете, анализ и оценка на информация, изготвяне на периодична отчетност по управление на рисковете.

2.3. Управлението на риска се осъществява от служители на всички нива на управление и е неразделна част от стопанските дейности и системата за корпоративно управление на Дружеството-майка.

2.4. В Групата управлението на риска се извършва чрез идентифициране, описание и оценка на риска, начина на реагиране на риска, разработване, реализиране и мониторинг на изпълнението на мероприятия за въздействие върху риска.

2.5. Групата декларира, че приетите от нея инвестиционни и стратегически решения са обосновани на резултатите от проведени анализи на текущи и бъдещи рискове, като се счита, че този подход е инструмент за повишаване на операционната и финансова устойчивост, както и стойността на Групата.

3. Защита на правата на акционерите

3.1. Групата гарантира равнопоставено третиране на всички акционери и техните права.

3.2. За удовлетворяване потребностите на акционерите и инвеститорите относно получаване на пълна, актуална и достоверна информация за дейността. Групата прилага корпоративна информационна политика и представя необходимата информация в съответствие със законовите изисквания на Република България в съответните направления.

3.3. Групата се ръководи от приложимите изисквания на българското законодателство по отношение на задължителното разкриване на информация в указаните обеми, ред и срокове – данни за Групата, данни за акционерната структура, данни за органите на управление, годишни финансови отчети, материали за предстоящи общи събрания на акционерите на Групата.

4. Информация за наличието на предложения за поглъщане, вливане през 2021 г. *(информация по чл. 100н, ал. 8, т. 4 от ЗППЦК, съответно по чл. 10, параграф 1, букви „в”, „г”, „е”, „з” и „и” от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложения за поглъщане).*

Към 31.12.2022 г. към Групата не са отправяни предложения за поглъщане и/или вливане в друго дружество.

4.1. Информация по чл. 10, параграф 1, букви „в” от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложения за поглъщане – значими преки или непреки акционерни участия (включително непреки акционерни участия и кръстосани акционерни участия) по смисъла на чл. 85 от Директива 2001/34/ЕО.

Към 31.12.2022 г. Групата има следната структура:

Към 31.12.2022 г. Север-холдинг АД се контролира от Зора 2005 ЕООД, регистрирано в България, което притежава 57,54% от акциите на дружеството.

Към 31.12.2022 г. Север-холдинг АД притежава капиталови инвестиции както следва:

Маркели млечна индустрия ЕООД, регистрирано в България – 100% от капитала в размер на 2 550 085 лв.

Абламилк ЕООД, регистрирано в България – 100% от капитала в размер на 1 820 350 лв., чрез едноличния собственик на капитала Маркели млечна индустрия ЕООД.

4.2. Информация по чл. 10, параграф 1, букви „г” от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложения за поглъщане – притежателите на всички ценни книжа със специални права на контрол и описание на тези права.

Размерът на записания капитал на Дружеството-майка е 780 660 лв., разпределен на 780 660 броя акции с номинална стойност 1 лв. всяка. Акциите са обикновени, безналични, поименни, неделими. Няма права на отделни класове акции.

Всяка акция от капитала на Дружеството-майка дава право на глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент и на ликвидационен дял съразмерно на номиналната стойност на акцията.

4.3. Информация по чл. 10, параграф 1, букви „е” от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложения за поглъщане – всички ограничения върху правата на глас на притежателите на определен процент или брой гласове, крайни срокове за упражняване правата на глас или системи, посредством които чрез сътрудничество с дружеството финансови права, предоставени на ценните книжа, са отделени от притежаването на ценните книжа.

Правото на глас в Общото събрание на акционерите на Дружеството-майка възниква с пълното изплащане на емисионната стойност на всяка акция и след вписването на увеличението на капитала в Търговския регистър.

4.4. Информация по чл. 10, параграф 1, букви „з” от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложения за поглъщане – правилата, с които се регулира назначаването или смяната на членове на съвета на директорите и внасяне на изменения в Устава.

Органите на управление на Дружеството-майка са: Общо събрание и Съвет на директорите. Съветът на директорите се състои от 3 члена, които се избират от Общото

събрание на акционерите. Всеки от членовете на съвета се избира, съответно се преизбира за срок от 5 /пет/ години. Членовете на Съвета могат да бъдат преизбрани без ограничения. Членовете на Съвета могат да бъдат освободени от длъжност и преди изтичане на мандата, за който са избрани.

Правилата за работа на Съвета на директорите са регламентирани в Устава на Дружеството-майка. При изпълнение на своите задачи Съветът на директорите се ръководи от законодателството, вътрешните нормативни актове на дружеството и стандартите за почтеност и компетентност.

4.5. Информация по чл. 10, параграф 1, букви „и” от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложения за поглъщане – правомощия на членове на Съвета, и по-специално правото да се емитират и изкупуват обратно акции.

Капиталът на Север-холдинг АД може да се увеличава по решение на Общото събрание на акционерите чрез издаване на нови акции, увеличаване номиналната стойност на вече издадени акции или превръщане на облигациите в акции. Капиталът може да се увеличава чрез издаване на нови акции и при спазване на разпоредбите на чл. 194 и 196 от Търговския закон.

Съветът на директорите има право да ограничи правата по чл. 194 ал. 1 от ТЗ. В този случай увеличението на капитала може да се извърши при условията на чл. 193 и 195 от ТЗ.

Намаляването на капитала на Дружеството-майка се извършва с решение на Общото събрание на акционерите чрез намаляване на номиналната стойност на акции или обезсилване на акции. В решението трябва да се съдържа целта на намаляването и начинът, по който ще се извърши.

Членовете на Съвета на директорите нямат правомощия свързани с обратното изкупуване на акции.

5. Прилагане принципите за прозрачност, независимост и отговорност от Управителните органи на дружеството в съответствие с установените визия, цели, стратегии на дружеството и интересите на акционерите. (информация по чл. 100н, ал. 8, т. 6 от ЗППЦК).

Групата попада в хипотезите на чл. 100н, ал. 12, поради което към настоящия момент не е разработило и не прилага политика на многообразие.

6. Заинтересовани лица

Ръководството на Групата не е приело политика, доколкото установените в Дружеството практики осигуряват ефективно взаимодействие със заинтересованите лица. Ръководството счита, че ефективното взаимодействие със заинтересованите лица оказва непосредствено влияние върху корпоративното управление, като спазва принципите за прозрачност и бизнес етика.

Ръководството на Групата отчита интересите както на акционерите, така и на доставчици, клиенти/контрагенти, служители, кредитори и други и ги идентифицира въз основа на тяхната степен, сфери на влияние и отношение към неговото развитие. Основен критерий при избора на ръководни кадри е компетентността, образованието и опита в различни сфери на икономическия и социален живот, а не възрастта, пола, социалното положение или вероизповедание. Стимулира се личната инициатива, развива се индивидуалността и се работи за повишаване мотивацията на кадрите. Установените в Дружеството практики осигуряват надежден баланс между развитието на дружеството и икономическото, социалното и екологосъобразното развитие на средата, в която то функционира.

7. Устойчиво развитие

Ръководството на Групата се стреми към устойчиво развитие на организацията, ресурсите, хората и обществото като цяло. Чрез публичност и прозрачност на управлението цели да защитава правата на всички акционери и се отнася към тях равнопоставено. Основни принципи са разумно и ефективно управление и контрол на риска по отношениена влияние върху околната среда. Ръководството на Групата подкрепя идеята за отговорния и екологично устойчив бизнес, който не само носи полза на бизнеса и обществото, но също така допринася за социалното, икономическо и екологично развитие и подобряване на качеството на живот като цяло.

Ръководството е убедено, че гради стабилна компания в полза на служителите, акционерите и обществото като цяло, следвайки отговорните и етични бизнес практики, поддържайки безопасни и здравословни условия на труд, и опазвайки околната среда. Служителите на Групата се насърчават да представят предложения и идеи за намаляване на влиянието на дейността върху околната среда. Едновременно с това се спазват всички приложими нормативни разпоредби, свързани с опазването на околната среда,

Настоящата Декларация за корпоративно управление се публикува чрез информационния сайт www.infostock.bg и електронния сайт на дружеството www.sever-holding.com с цел разкриване на информация в изпълнение на чл. 100н, ал. 7 и 8 от ЗППЦК. В тази връзка следва да се счита за изпълнено изискването на чл. 100н, ал. 7 и 8 от ЗППЦК и чл. 40, ал. 1 и 2 от Закона за счетоводството за изготвяне и включване на Декларация за корпоративно управление към годишния доклад за дейността на Групата.

Настоящата Декларация за корпоративно управление представлява неразделна част от Годишния консолидиран финансов отчет за 2022 г. на Групата.

20.04.2022 г.

Недко Спиридонов,
Изпълнителен директор

ДЕКЛАРАЦИЯ
по чл. 100о, ал.4, т.3 от ЗППЦК

Долуподписаните,

1. Недко Тодоров Спиридонов - Председател на Съвета на директорите на „Север-Холдинг” АД,
2. Валентина Велева Гочева – Главен счетоводител на „Север-Холдинг” АД,

ДЕКЛАРИРАМЕ, че доколкото ни е известно:

1. Комплектът финансови отчети за 2022 г., съставени съгласно приложимите счетоводни стандарти, отразяват вярно и честно информацията за активите и пасивите, финансовото състояние и печалбата или загубата на Групата на „СЕВЕР-ХОЛДИНГ” АД;

2. Междинният доклад за дейността на Групата на „СЕВЕР-ХОЛДИНГ” АД за 2022 г. съдържа достоверен преглед на информацията по чл.100о, ал.4, т. 2 от ЗППЦК;

20.04.2023 г.
гр. Варна

Декларатори:

1.Недко Спиридонов
/Председател на СД/

2.Валентина Гочева
/Гл. счетоводител/

9000 Варна, ул. Дунав № 5,
тел.: 0875/152 273; 052/660 700
e-mail: activ@activ.bg;
[http:// www.activ.bg](http://www.activ.bg)

До
акционерите
на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД
гр.Варна

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

Доклад относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Ние извършихме одит на консолидирания финансов отчет на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД и неговите дъщерни дружества („Групата“), съдържащ консолидирания отчет за финансовото състояние към 31 декември 2022г. и консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към консолидирания финансов отчет, съдържащи и обобщено оповестяване на съществените счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният консолидиран финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, консолидираното финансово състояние на Групата към 31 декември 2022 г. и (за) нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз.

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад *“Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет”*. Ние сме независими от Групата в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение нашия одит на консолидирания финансов отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят

база за нашето мнение.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на консолидирания финансов отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Виж, т. 13 "Търговски вземания", от бележките към консолидирания финансов отчет.

Оценка на събираемостта на търговските и други вземания и анализ на очакваните кредитни загуби	
Ключов одиторски въпрос	Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит
<p><i>Към 31.12.2022г., Групата притежава вземания в размер на 14050 хил.лв.</i></p> <p>Ние се фокусирахме върху преценките на ръководството относно наличие на индикации за обезценка на стойността на вземанията от дъщерните дружества и върху търговските и други вземания. Анализирахме необходимостта от извършване на тестове за обезценка поради тяхната същественост и поради значимите предположения, необходими за извършването на тези преценки.</p>	<p>По време на нашия одит, одиторските процедури включваха, без да са ограничени до:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Преглед на размера на вземанията на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД и неговите дъщерни дружества („Групата“). ✓ Преглед на счетоводната политика по отношение на текущите активи. ✓ Проверка и анализ на изменението на вземанията на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД и неговите дъщерни дружества („Групата“) след датата към която е изготвен финансовия отчет. ✓ Обсъждане и оценка на преценките на Дружеството за събираемостта на вземанията по предоставени заеми и вземания придобити чрез цесии. ✓ Оценки на уместността на ключовите предположения за наличие на индикации за обезценка, включително на база на предположенията на ръководството за съществуващия бизнес риск; ✓ Оценка на адекватността на оповестяванията в индивидуалния финансов отчет, включително оповестяванията на основните предположения и преценки относно обезценките на вземанията и тяхната обезпеченост.

Други въпроси

Финансовият отчет на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД и неговите дъщерни дружества („Групата“) за годината, завършваща на 31 декември 2021г., е одитиран от друг одитор, който е

изразил немодифицирано мнение относно този отчет на 02.05.2022г.

Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от консолидиран доклад за дейността, декларация за корпоративно управление на Групата, изготвени от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва консолидирания финансов отчет и нашия одиторски доклад, върху него, която получихме преди датата на нашия одиторски доклад.

Нашето мнение относно консолидирания финансов отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на консолидирания финансов отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с консолидирания финансов отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на консолидирани финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Групата или да преустанови дейността на Групата, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Групата.

Отговорности на одитора за одита на консолидирания финансов отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Групата.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Групата да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Групата да преустанови функционирането си като

действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.
- получаваме достатъчни и уместни одиторски доказателства относно финансовата информация на предприятията или стопанските дейности в рамките на Групата, за да изразим мнение относно консолидирания финансов отчет. Ние носим отговорност за инструктирането, надзора и изпълнението на одита на Групата. Ние носим изключителната отговорност за нашето одиторско мнение.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на консолидирания финансов отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Допълнителни въпроси, които поставят за докладване Законът за счетоводството и Законът за публичното предлагане на ценни книжа

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела *„Друга информация, различна от консолидирания финансов отчет и одиторския доклад върху него“* по отношение на консолидирания доклад за дейността и декларацията за корпоративно управление на Групата, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно *„Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“* на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становища относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството и в Закона за публичното предлагане на ценни книжа

(чл.100н, ал.10 от ЗППЦК във връзка с чл.100н, ал.8, т.3 и 4 от ЗППЦК), приложими в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

а) Информацията, включена в консолидирания доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, съответства на консолидирания финансов отчет.

б) Консолидираният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството и на чл. 100(н), ал. 7 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

в) В декларацията за корпоративно управление на Групата за финансовата година, за която е изготвен консолидираният финансов отчет, е представена изискваната от чл. 100 (н), ал. 8 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа информация.

Становище във връзка с чл. 100(н), ал. 10 във връзка с чл.100н, ал.8, т.3 и 4 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа

На база на извършените процедури и на придобитото познаване и разбиране на дейността на Групата и средата, в която тя работи, по наше мнение, описанието на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска на Групата във връзка с процеса на финансово отчитане, което е част от консолидирания доклад за дейността (като елемент от съдържанието на декларацията за корпоративно управление на Групата) и информацията по чл. 10, параграф 1, букви "в", "г", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 година относно предложенията за поглъщане, не съдържат случаи на съществено неправилно докладване.

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, приложен в електронния файл "**48510052W3ISBХKFX384-20221231-BG-CON.zip**", с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“ и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за управление на качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за управление на качеството (МСУК) 1 и съответно, поддържаме всеобхватна система за управление на качеството, включително документираните политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на Групата, ние запазихме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето становище.

Становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, на база на извършените от нас процедури, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 2022 година, върху който консолидиран финансов отчет изразяваме немодифицирано мнение, съдържащ се в приложения електронен файл

"48510052W3ISBXXFX384-20221231-BG-CON.zip", е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Докладване съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация.

- „АКТИВ“ ООД е назначено за задължителен одитор на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022 г. на СЕВЕР-ХОЛДИНГ АД от общото събрание на акционерите, проведено на 06.03.2023г, за период от една година. Одиторският ангажимент е поет с Писмо за поемане на одиторски ангажимент от 10.03.2023г.
- Одитът на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 2022г. на Групата представлява първи пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на тази група, извършен от нас.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на „ХОЛДИНГ НОВ ВЕК“ АД, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Групата.
- За периода, за който се отнася извършения от нас задължителен одит, освен одита, ние не сме предоставили допълнителни услуги на Групата, които не са посочени в консолидирания доклад за дейността или консолидирания финансов отчет на Групата:

Одиторско дружество
“АКТИВ” ООД,
гр.Варна, ул. “Дунав” № 5

.....

Регистриран одитор, отговорен за одита (диплом №0207): Надя Костова

.....

Управител: Надя Костова

Дата: 02.05.2023г.